

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Malthus csődje

Csaknem másfél évszázad telt el azóta, hogy napvilágot látott Malthus Robertnek a népesedés tanáról írott könyve. Rendszerint, ha évfordulóira visszatérünk, úgy valamely gondolat vagy tevékenység élettel marandóságát akarjuk jellemezni a megemlékezés révén. Malthus munkájának azonban az a körülmény ad különös időszerszerűséget, hogy még sohasem bizonyult eszméjének tévesebbnek, mint éppen napjainkban. Minden következtetésére rácafolt a valóság, az emberiség sorsának további alakulása, így legokosabb amit e jubileum alkalmából tehetünk, ha téves következtetéseivel leszámolván, sutba dobjuk az egész malthusi elméletet.

De mi is az a malthusi elmélet tulajdonképpen? Lényege sokkal közismertebb, semhogy különösebben meg kellene magyaráznunk. A malthusianizmus röviden azt jelenti, hogy az emberiség, amennyire csak lehetséges, tartózkodik a gyermekáldástól. Malthus volt megalapítója a tizenharmadik század fordulóján annak az irányzatnak, amely a túlnépesedés fenyegető veszélyének jegyében a születések csökkentését sürgette. Alapvető érve volt ennek a tanaknak, hogy a népesség gyorsabban szaporodik, mint az élelmiszerek. Ennek következtében a népesség egy részének el kell pusztulnia. Egyenesen a természet óvó törvénye tehát, hogy háborúk, betegségek megtizedelik tőlünk az emberiséget, mert csak így állhat helyre a gazdaság egyensúlya, így alakul ki újra a megfelelő arány az emberiség száma és a korlátozott mennyiségű élelmiszerek között.

Malthus eme alapvető gazdasági megállapítására azonban alaposan rácafol az idő. Mert mit látunk a történelem további kialakulása folyamán? Hogy az élelmiszerek gyorsabban szaporodtak, mint az emberiség, mindannak ellenére, hogy éppen a legutóbbi másfél évszázad folyamán az egész föld területe még hatványozottabb mértékben népesült be, mint valaha. A technika haladása, a civilizáció kiszélesedése elképzelhetetlen eredményeket hozott. Mind több termékeny terület lett termékeny, mind belterjesebb lett a termelés a gazdasági termelés minden vonatkozásában. Ma az egész világon körülbelül két milliárd lélekre tehető az összemérség száma, de hogy milyen mennyiségben történik a termelés, azt ugyyszólván felmérni nem lehet. Megállapított tény, hogy a modern gazdasági termelés alapján akár négy milliárd embert is lehetne könnyűszerrel ellátni.

Malthus tana tehát megdőlt, mert nemcsak élelmiszerek állanak ma korlátlan mennyiségben a fogyasztás rendelkezésére, hanem babonás tévhitnek bizonyult az a képzelem is, hogy háborúk, betegségek szükségesek a megélhetés rendjének helyreállítására. Nincs hiány, éppen ellenkezőleg, túltermelés van. Mi sem bizonyítja ezt fényesebben, mint az a tény, hogy lépten-nyomon határtalan mennyiségű kávé, teát, gabonát s más élelmiszert semmisít meg a spekuláció, akár állatokat táplálva velük, akár elégetve, vagy bedobva azokat a tengerbe. Ha van nyomorúság ezen a földön, úgy kitenyészett, mesterkéltnyomorúság ez, innen támad millió és millió ember mérhetetlen ínsége. Ennek a problémának fejtegetése azonban nem ide tartozik, térjünk vissza Malthushoz.

Egyenesen fantasztikus, hogy micsoda érvekkel támogatja rügeszméjét a hajdani közgazdász. Elmondja például, hogy a morál terén sem várható üdvös változás mindaddig, míg a nagyszámú családokat is nem azzal a szemmel nézzük, mint a tulzolt mértékben üzött alkohol-szervenvedélyt, vagy más természetű testi kicsapongásokat. Malthus tehát végül arra az eredményre jut, hogy kizárólag a végletekig vitt önmegtartóztatás lehet az általános egészségnyereség, a tömegnyomor ellenessere. Igen divatos lett annak idején ez a tan. Sőt később is feltámadt újra a neomalthusianizmus hívó szavának jegyében. Nagyon sokan magukévá tették ezt a gondolatot, félve a szociális súlydestől, az életstandard majdani leépítésének kényszerétől, ugyancsak visszarettenve attól, hogy mennyivel több háztartási munkát követel majd a sokgyermekes háztartás.

Volt idő, mikor a legtöbb államban érezhetően visszament a születések száma, sőt érvényesült ez a káros elv még Spanyolországban és Olaszországban is, ahol mindig legragyogóbb volt a születési statisztika. Mit látnak azonban ma? Hogy mind erősebbé válik a kiáltás a gyermekért. Franciaországban megváltozott a nagy forradalomban született jelszó: — szabadság, testvériség,

egyenlőség. És új jellegű lépett a helyébe: — gyermek, család, haza. Minden ország gondoskodásának előterébe helyezi már, hogy előmozdítsa a nemzeti szaporodást. Angliában is, ahonnan a megforított evangélium származik, sok, sok állampolgárért főházkodik az ország.

Szaporodást sürget az új idők jelszava. Minden vonalon győzött az a diadalmas felismerés, hogy a legna-

gyobb érték, de egyben a legnagyobb értéktermelő is az ember. Mert az emberi ész, az emberi munka, az emberi testi és szellemi erőmegfeszítés, minden javak termelésére képes. Meghukott Malthus tana. Ezt látjuk most százötven esztendő távlatából, mikor a túlnépesedés téveszméjével szemben egyre ragyogóbban bontakozik ki az a felismerés, hogy minden termelő eszközök között legnagyobb kincseshető érték, maga az ember.

A háboru már rég befejeződött volna, ha Amerika nem biztatná Angliát

Amerikában Roosevelt és plutokrata érdektársai mindenáron bele akarják sodorni az Egyesült Államokat a jelenlegi háborúba, amivel szemben az elfogulatlanul itélkező amerikai állampolgár a legteljesebb semlegesség álláspontját vallja. Ha Anglia bünös a háboru felidézésében, úgy Amerikát terheli a felelősség, hogy a harc elhúzódik és már eddig is nem ért véget. Ezt állapítják meg azok a tengerentúli újságok is, melyek nem állanak a hadiszergyárosok szolgálatában. Így a New York Journal American legújabb száma nyíltan megírja, hogy az európai háboru már régen véget ért volna, ha Roosevelt elnök nem biztatná Angliát a harc folytatására. A lap véleménye szerint Anglia hajlandó lett volna a tengelyhatalmak követelését teljesíteni, mivel ezek csupán arra irányulnak, hogy London ne avatkozzék bele az európai kontinens ügyeibe. Amerika azonban nem enged, mert az a célja, hogy az eddig Anglia által birt világhatalmat a maga részére kaparintsa meg. Így a háboru tovább tart és — amint azt a japán hadügyminiszter legutóbb megállapította — azzal fenyeget, hogy az egész világot felgyújtja. Japánt a háromhatalmi egyezmény arra kötelezi, hogy abban az esetben, ha Amerika is belép a háboruba, szintén kivegye részét a nagy birközáshól. Az Egyesült Államokat ugyáltszik már sem mi sem tarthatja vissza a beavatkozástól és így a háboru tüzesóvája újabb tüzeket gyújt majd olyan területeken is, melyeket eddig a háboru démona megkímélt a pusztítástól.

Legújabb híreink a következők:

Churchill halogatja beszámolóját

Londonból jelenti a Rador: A Reuter ügynökség közlése szerint az angol képviselőházban kérdést intéztek Churchillhoz, mikor fog hivatalos tájékoztatást adni a házban a jelenlegi háboru helyzetéről. Churchill azt válaszolta, hogy akkor, amikor a közlédek ezt megkívánja.

A „WASHINGTON” PÁNCÉLOS HAJÓ VIZREBOCSÁJTÁSA.

Philadelphiből jelenti a Rador: Csütörtökön vizrebocsájtották a Washington nevű legújabb amerikai 35 ezer tonnás páncélos hajót. Ezidőszent az

Amerika távolmaradása esetén Anglia teljesítette volna a tengelyhatalmak követeléseit

Newyorkból jelenti a Rador: A Német Távirati Iroda ismerteti a New-York Journal American című lap cikkét. Ha Roosevelt elnök nem vállalt volna titkos kötelezettségeket, az európai háboru már rég befejeződött volna. Ha Roosevelt megtagadta volna Anglia megsegítését, Nagybritannia teljesítette volna a tengelyhatalmak követeléseit, melyek arra irányultak, hogy Európából kiküszöböljék az angol befolyást.

FEGYVERES ÖRSÉG AZ AMERIKÁBAN HORGONYZÓ FRANCIA HAJKON

Washingtonból jelenti a Havas ügynökség: A partvédelmi szolgálat közlése szerint az amerikai kikötőkben levő francia hajókra fegyveres örséget állítottak. Az amerikai kikötőkben tíz francia hajó horgonyoz. Ezek közül négy a newyorki kikötőben, három a neworleansi, egy a szanfranciskói és két hajó egy másik kikötőben.

Az amerikai szenátus megszavazta a hajóelkobzási törvényt

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A szenátus egyik ülésén, Lee demokrata szenátor azt követelte, hogy az Egyesült Államok foglalják el Dakart, a hadiflotta pedig biztosítsa a hajókaravánok védelmét. Anglia, — folytatta Lee szenátor beszédét — eddig Németországgal való minden csatáját elvesztette. Az Egyesült Államoknak most ezélyesen kell

Egyesült Államok 17 ilyen nagy páncélos csatahajó felett rendelkezik. A most elkészült Washington páncéloson 75 tiszt és 1200 tengerész teljesi szolgálatot. Előállítás költsége hetven millió dollár volt, építését 1937-ben kezdték meg.

A Német Távirati Iroda jelenti Newyorkból: Az Associated Press közlése szerint a Chevrolet érdekelt-séghez tartozó detroit-i General Motors üzemet munkásai csütörtökön reggel sztrájkba léptek. Harmincöt ezer munkás szüntette meg a munkát. Ugy hiszik, a munkások ké-sőn szereztek tudomást arról, hogy a Cio szindikátus a sztrájk elhatalasztását kérte.

A Normandie óriáshajó szintén a newyorki kikötőben van.

A kincstár egyik megbízottja, aki a partvédő szolgálatot vezeti, kijelentette, hogy a kincstár nem vette birtokába ezeket a francia hajókat.

AZ USA NYERSANYAGELLÁTÁSA

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A szenátus katonai bizottsága albizottságot létesített, amelynek az lesz a feladata, hogy meghatározza, honnan lehet az amerikai acélművek és hadianyag-üzemek részére a szükséges nyersanyagot beszerezni. Az albizottság elnöke kijelentette, hogy az Egyesült Államok husz államból szerzik be a nyersanyagot, de a jelenlegi helyzetben nem lehet az összes államok felé irányuló hajózást biztosítani és ezért fontos minél előbb megállapítani, milyen mennyiségű nyersanyaggal és ennek beszerzési forrásaival rendelkezik Amerika.

közbelépni, hogy megfordítsa a hadiszerecsent.

Lee szenátor szerint minden amerikai hadi-nyagüzemben be kell vezetni a hét napos munkahetét és naponta huszonegy órát kell dolgozni, a luxuscikkek gyártását pedig fel kell függeszteni.

Ezt a beszédet a szenátor az idegen hajók elkobzá-

sára vonatkozó törvény vitája során mondotta el.

A törvényt a szenátus lényegesen módosításokkal elfogadta és ezt most újból a képviselőház elé terjesztik a pótdívidványok és a módosítások megszavazása érdekében.

ROOSEVELT FELGYÓGYULT

A Havas-Ofi ügynökség jelenti Washingtonból, hogy Roosevelt elnök egészsége teljesen helyreállt és újból megkezdte a rendes tevékenységét. Legutóbb már meghívásokat is elfogadott, Roosevelt elnök pén-
teken villásreggelit adott az argentinai külügyminiszter tiszteletére. (Rador.)

A PALESTINAI FÓMUFTI SZENT HÁBORUT HIRDET ANGLIA ELLEN

Teheránból jelenti a Német Távirati Iroda: A palesztinai főmufti szent háborút hirdet Anglia ellen, amelynek győzelme a cionizmus győzelmét jelentené. A főmufti kiáltványa szerint a zsidó államot meg kell semmisíteni. (Rador.)

SZTRÁJK HONOLULUBAN

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Az Associated Press Honoluluból kapott értesülése szerint a Pearl Harbour tengerészeti támaszpont erődtési munkálatainál foglalkoztatott munkások beszüntették a munkát. A munkások által követelt béremeléssel kapcsolatos tárgyalások eddig nem vezettek eredményre. A sztrájkoló munkások száma, a hírek szerint, tizenhatezer.

SZINGAPURT ERŐSITIK

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Csütörtökön nagy katonai szállítmány érkezett Szingapurba és a hajókról több ezer angol gyalogos, tüzér és a légi haderőhöz tartozó katona szállott partra. (Rador.)

PAPEN FIGYELMEZTETÉSE

Izszambulból jelentik: Török politikai körökben általában az a benyomás, hogy Papen német nagyköv-

Megindul a nagy harc Indiáért

Berlinből jelenti a Neue Zürcher Zeitung című svájci lap tudósítója, hogy az angol gyarmati hadseregben nagyszabású átcsoportosítások észlelhetők. Az afrikai, indiai, ausztráliai és újzelandi csapatokat teljesen átszervezik és új pontokon csoportosítják. Egy másik berlini jelentés szerint Amerika szállítmányai-

vetnek Ismet İnönü elnökkel való találkozására és megbeszélése után további javulás várható a német-török viszonyban. Egy másik ankarai jelentés szerint a német nagykövet nem szólította fel Törökországot a tengelyhatalmakhoz való csatlakozásra, csak figyelmeztette a török kormányt arra, hogy a közeli helyzet alakulása folytán Törökország bekerítésével kell számolni és kívánatos, hogy Ankara minél jobb viszonyt építsen ki a tengelyhatalmakkal. Cél szerű volna, ha a kezdeményező lépést Ankara tenné.

AZ ARAB LAZONGÁS EGYRE NAGYOBB MÉRTEKET OLT

Beyruthból jelenti a Német Távirati Iroda: Palesztinából érkezett hírek szerint az angolok minden intézkedése ellenére a felkelésnek egyre több tüzfészeke támad. A brit hatóságok először ígéretekkel akarták elkábítani az arabokat, majd amikor látták, hogy ezzel nem érnek célra,

letartóztatták és deportálták az arab vezetőket.

Ennek következménye azután a forradalmi mozgalom egész sorozata lett. A felkelők osztagai rendkívül gyorsan közlekednek, hol itt, hol ott tűnnek fel, megtámadják az angol őrségeket és eltűnnek mielőtt az angoloknak idejük lenne a veszélyeztetett helyekre erősítést küldeni. (Rador.)

HORVÁTOR SZÁG A MONARCHIKUS ALLAMFORMA MELLETT

Rémából jelenti a Német Távirati Iroda: Hivatalos olasz körökben nem nyilatkoznak a horvát király személyére nézve. Emlékeztetnek arra, hogy a horvát nép lelke mélyen begyökeresedett a monarchikus gondolat. A jelenlegi helyzetben kézenfekvőnek látszik, hogy a király személyének hivatalos nyilvánosságra hozatala előtt a legnagyobb tartózkodással viseltessenek ebben a kérdésben. Ugy tudják Rómában, hogy ez a jövő hét elején nagy ünnepség keretében történik meg. (Rador.)

nak nagy részét nem az angol szigetországba, hanem Haifába és Egyiptomba irányítja, amiből arra lehet következtetni, hogy ezen a vidéken a közeljövőben London nagy küzdelemre számít. Az iraki események alakulása folytán Berlinben annak eshetőségét talalgatják, mikor indul meg a nagy küzdelem Indiáért.

Hadijelentések

1) NÉMET

A német véderő főparancsnokságának jelentése beszámol arról, hogy egy német tengeralattjáró elsüllyesztett több enneseges hajót, összesen huszoneg-hatezer tonna ürtartalommal. Az angol vizeken a német hadi repülőgépek elsüllyesztettek két hajót ötezer tonna ürtartalommal és megrongáltak egy harmadikat. Az elmúlt éjszaka a német bombázók támadást intéztek több angol repülőter ellen és a földön levő ellenséges gépek közül számosat megsemmisítettek. Repülőgépek támadást hajtottak végre több skóciai és délangliai kikötő ellen is.

Eszakafrikában az olasz csapatok Tobruknál visszavertek egy ellenséges támadást. A brit haderők több hadi kocsitól támogatva előrenyomultak Capuzzo erődje és Sollum felé. Néhány ellenséges osztag Sollumba is behatolt. Ennél a támadásnál az ellenség nagy veszteségeket szenvedett és az ol-

szok hadifoglyokat is ejtettek. A könnyű német hadi repülőgépek sikeresen avatkoztak bele a Tobruk és Sollum környéki harcokba.

A Földközi-tengeri légi egységek Málta szigetét bombázták. Kréta szigetén egy kaszárnyát a német repülő bombái felgyújtottak, míg a repülőterén három ellenséges gépet megsemmisítettek. Kréta szigete közelében a repülőgépek elsüllyesztettek két nagy tehergőzöst.

Az elmúlt éjszaka ellenséges légi kötelékek német terület fölé hatoltak és támadást intéztek Hannover ellen. Néhány ellenséges repülőgép Berlinig eljutott. A ledobott bombák katonai: károkat nem okoztak, de a polgári lakosság közül többen meghaltak, vagy megsebesültek. A támadó gépek közül háromat lelőttek.

2) OLASZ

Az olasz főhadiszállás jelentése szerint az olasz és német hadi repülőgépek ismételt bombázták Málta sziget katonai fontosságú célpontjait. A kitűnő eredménnyel végrehajtott támadás során a vadászgépek egy angol repülőgépet lelőttek. Északafrikában Sollum környékén folytak a harcok. Német zuhanóbombázók olasz vadászgépek kíséretében bombázták Tobrukot és megsemmisítettek egy légelhárító üteget és nagyarányú tüzeket okoztak. Olasz bombázó gépek sikeres támadást vezettek Cyprus sziget kikötője és repülőtere ellen. Az ellenséges repülőgépek több bombát dobtak Rhodos szigetére, de semmi kárt nem okoztak. Keletafrikában az olasz

csapatok folytatják hősiességük ellenállásukat. Amba Alaginál. Az ottani olasz helyőrség az összes támadásokat visszaverte és nagy veszteségeket okozott az ellenségnek.

3) ANGOL

Kairóból jelenti a Rador: Az angol haderő főhadiszállásának jelentése szerint a brit csapatok elfoglalták a Jalfaya hágót és behatoltak Sollumba. A jelentés beszámol arról, hogy számos hadifoglyot ejtettek. Abessziniában az angol csapatok az állandó eszöz ellenére folytatják előnyomulásukat Amba Alagi felé. Irakban a helyzet változatlan.

Élénk diplomáciai tevékenység Tokióban

A német és szovjet orosz nagykövet látogatása Matsuokánál

Tokióból jelenti a Rador: Németország tokiói nagykövete, Ott tábornok csütörtökön megbeszélést folytatott Matsuoka japán külügyminiszterrel.

Tokióból jelenti a Havas-Ofi ügynökség: Szovjetország tokiói nagykövete pénteken reggel látogatást tett Matsuoka külügyminiszternél. A látogatás husz percig tartott. A japán külügyminiszter az

után Wohltatot, a német gazdasági misszió vezetőjét fogadta kihallgatáson.

SANGHAIBAN OROSZ FOKONZULÁTUS LÉTESÜL

Sanghaiból jelenti a Rador, hogy az ottani szovjet orosz főkonzulátus, amelyet 1939-ben megszüntettek, csütörtökön újból megkezdte működését. A Né-

Grand Hotel Lafayette

BUCUREȘTI,
Calea Victoriei
11. szám

Mérsékelt árak!

a főváros legjobb és legkényelmesebb szállodája

met Távirati Iroda tudósítójának értesülése szerint a szovjet orosz főkonzulátus újból megnyitása szoros összefüggésben áll a szovjet orosz-japán semlegességi egyezmény aláírásával.

SZÁZHUSZEZER KINAI KATONA BEKERITÉSE

Tokióból jelenti a Stefani iroda: A folyamatban lévő kínai hadműveletek során Shansi tartományban a japán haderő 120.000 kínai katonát bekerített.

Szívélyeshangu táviratváltás az államvezető és Scholtz német alezredes között

Bucureștiből jelenti a Rador: Scholtz német alezredes, az országoól való távozásakor táviratot intézett Antonescu Ion tábornok államvezetőhöz. A távirat szövege a következő:

Rómán bajtársainktól való elválásunk pillanatában elismerésemet fejezem ki Excellenciádnak a meleg fogadtatásért és azért a lovagias és becsületes gondolkodásért, amely a constantai polgári hatóságokkal történő együttműködést jellemezte. Isten áldja meg a román népet és adjon dicsőséget a román hadseregnek.

Scholtz alezredes,

A táviratra Antonescu államvezető ezt válaszolta: Fogadja köszönetemet a baráti érzelmekért és szerencsekívánatokért, amelyeket távozásakor a román népek, a román hadseregnek és a polgári hatóságoknak kifejeztek. Hangsúlyozom azt az őszinte és lojális csatlakozást az új európai rendhez, amelyet a Führer indított el és a győzelmes német hadsereg valósított meg. A táviratában foglalt elismerések az egész román nép szívében visszhangra találtak.

Antonescu Ion tábornok.

Zvoimir király országának visszaállítása

Néhány nap előtt mi is beszámoltunk a horvát kormányról az esetleges tervéről, hogy a horvát koronát Viktor Emánuel olasz királynak és császárnak kínálják fel. Ezt a hírt most római illetékes körök a leghatározottabban megcáfolják. Azt a hírt sem erősítik meg, hogy a spoletoi hercegnek kínálták volna fel a koronát.

Ezzel kapcsolatban jelentik Zágrábból, hogy a horvát hivatalos lap legutóbbi számában törvény jelent meg, amely kimondja Zvoimir egykori horvát király országának visszaállítását. Zvoimir volt a horvátok utolsó királya. Zvoimir mint a normannok szövetségese tengeren a keletrómai császárság és Vencence, szárazföldön pedig Szent László magyar királlyal IV. Henrik német császár ellen hadakozott. 1089-ben a Knin melletti Koszovopoljén, melyet magyarul Rigómezőnek neveznek, tartott országgyűlésen a horvát főurak megölték. Utána zavargások keletkeztek Horvátországban és Szent László magyar király, akinek nővére Zvoimir felesége volt, a rend helyreállítása érdekében és hogy nővére jogait megvédje, csapataival megszállotta Horvátországot. Ezzel vette kezdetét Horvátország államjogi kapcsolata Magyarországgal és ez a világháború végéig tartott. A Páris környékén kötött békeszerződések a délszláv államba kebelezték be és függetlenségét csaknem ezer esztendő után most nyerte vissza.

Hess Rudolfot kórházban őrzik

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A Nya Dagligt Allehanda című londoni értesülés alapján azt írja, hogy a brit kormány megtiltotta a kórház személyzetének, amely Hess Rudolfot ápolja, hogy hozzá kérdéseket intézzenek, vagy vele beszélgessenek. A Német Távirati Iroda helsinki jelentése szerint a Londonból érkezett és a finn újságok által közölt hírekben kitűnik, hogy Churchillnek az alsházban tett és Hess Rudolfra vonatkozó kijelentése az egész szigetországban nagy szenzációt keltett.

Hirdessen a

Déli Hírlapban!

Öfelsége jelenlétében folyt le a Román Akadémia Iorga- emlékülése

Bucureştiből jelenti a Rador: A Román Akadémia csütörtökön tartott ülésén emlékezett meg Iorga Nicolae tanárról. Az ülésen Öfelsége I. Mihai király, az akadémia diszelnöke elnökölt. Jelen volt az akadémia valamennyi rendes, tiszteletbeli és levelező tagja, élén Radulescu-Motru tényleges elnökkel és Lapadatu Alexandru főtitkarral. A terem első padsorában foglaltak helyet Iorga professzor családtagjai. Az emlékülésen ott volt még Balan és Nifon érsek, Triteanu romanii, Gherontie consanţai és Grigorie Iusii püspök, Nichifor Crainic propagandaügyi, Rosetti közoktatásügyi és Popescu David belügyminiszter, Popescu tábornok belügyi államtitkár, Bratianu Gheorghe, Otetelseanu tanár, a bucureştii egyetem rektora, Radu Gheorghe tábornok, bucureştii rendőrprefektus, Niculescu tábornok, a főváros katonai parancsnoka, Leoveanu tábornok állambiztonsági vezérigazgató és sokan mások.

A zöld frakkba öltözött akadémiai tagok az uralkodó érkezése előtt elfoglalták helyüket. Iorga Nicolae helyét gyászleplel és nemzeti színű zászlóval fedték be. Iróasztalára virágot helyeztek.

Öfelsége a katonai és polgári ház tagjainak kíséretében lépett az ülésterembe, ahol Radulescu-

Motru elnök és Rosetti Radu közoktatásügyi miniszter üdvözölte. Az uralkodó az elnöki emelvényen elfoglalta helyét, majd Radulescu-Motru beszéde után szólásra emelkedett és a következőket mondotta:

— Köszönöm az elnök ur szép szavait, amelyekkel a terembe való belépésemkor fogadott. Örömmel és meghatottan lépek e magas intézmény kupolacsarnokába dicső elődeim nyomán, ahol emléküik élénken él. A tudományos munkában részvételük cselekvő volt, míg a királyi adományok az akadémia támogatását célozták. Sokat önközül a trón tanácsadóiként, magas állami méltóságok viselőiként ismerek, de mindezen felül önöket a román irodalom, művészet és tudomány szóvivőinek tartom.

Öfelsége után I. Carol király történelmi szavairól emlékezett meg, amelyben a tudományok és művészetek fejlődésének szükségességét hangoztatta, majd így folytatta:

— Teljes meggyőződéssel hangoztatom újból azt az ígéretemet, amelyet arra tettem, hogy részemre a legszebb címek egyike az akadémia támogatója lenni.

Ezután Banescu Nicolae tanár mondotta el emlékbeszédét Iorga Nicolae tanárról.

A zsidó háztulajdonosok nem emelhetik a házbéreket

Mihalescu Vasile ezredes, aradmegyei prefektus hivatalos közleményt adott ki, amely hangoztatja, hogy mivel egyes zsidók, volt háztulajdonosok még ma is olyan iratokat szerkesztenek, mintha háztulajdonosok volnának és ezáltal erőszakkal 20—30 százalékkal emelni akarják a házbéreket és hivatkozással a vonatkozó törvényrendeletre, amely szerint a házbérek nem emelhetők, közli az érdekeltekkel, hogy egyetlen zsidó, volt háztulajdonos sem emelheti a házbért, hogy ezáltal meg nem engedett

haszonhoz jusson. A közlemény hangoztatja, hogy ezek a volt háztulajdonosok ma már csak egyszerű és ideiglenes kezelői ezeknek az ingatlanoknak, addig, amíg azokat a minisztérium átveszi. Egyetlen lakó sem köteles az ilyen béremelésbe belemenni és a béremelési kísérletről azonnal jelentést kell tenni a hatóságoknál, hogy a kijátszók ellen eljárjanak. A bűnösöket a bíróság három hónaptól egy évig terjedhető fogházbüntetéssel sújtja, — fejezi be az aradmegyei prefektus hivatalos közleménye.

Franciaország felülkerekedik saját elesettségén

Pétain marsall rádiószózatban közölte népével kormánya elhatározását — Párisban írják alá az új európai rendhez való csatlakozásról szóló német-francia egyezményt Washington a diplomáciai viszony megszakításával fenyegeti Franciaországot

Vichyből jelenti: Csütörtök este a francia rádióállomások Pétain marsall, kormányelnök szózatát közvetítették. Pétain többek között a következőket mondotta:

„Franciák! Tudjátok, hogy Darlan tengernagy Németországban tanácskozott Hitlerrel. Én elvben helyesebbnek tartom ezt a találkozót. Ez az újabb megbeszélés egyengeti a jövő útját és lehetővé tette, hogy a német-francia tárgyalásokat folytassuk. Ma nem lehet szó arról, — mondotta Pétain, — hogy a tévesen tájékozott s ezért nyugta-

lan közvélemény esélyeinket latolgassa, kockázatainkat mérge, eljárásunkat bírálgassa, — ma nem lehet szó másról, mint arról, hogy a becsület és a nemzeti érdek útján mindenki együtt haladjon. Ha közszellemünk fegyelmessége hozzásegít bennünket a tárgyalások kedvező befejezéséhez, akkor Franciaország legyőzi a saját vereségét, felülkerekedik elesettségén és megőrizi továbbra is európai és gyarmati hatalmi rangját. Ime, ez az, amit ma közölni akartam.” (Rador).

Ribbentrop Párisba utazik

A római rádió közölte, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter a közeljövőben Párisba utazik, ahol Darlan tengernagy helyettes francia miniszterelnökkel egyezményt ír alá, amely szabályozza Franciaországnak az új európai rendhez való csatlakozását.

KIELEZŐDÖTT A VISZONY LONDON ÉS VICHY KÖZÖTT

Zürichből jelenti: a Neue Züricher Zeitung lon-

doni tudósítója szerint rendkívül kiéleződött a helyzet az angol és francia kormány között. Londoni körök véleménye az, hogy a Petain-kormány magatartása nem egyeztethető össze a fegyverszüneti feltételekkel. Rámutatnak arra, hogy amennyiben francia Szíriát a német csapatok támaszpontjává átengednék, ez megfelelő angol ellenrendszabályokat von maga után.

Idegesség Washingtonban

Washingtonból jelenti: Petain marsall francia államfő csütörtök esti rádiófelhívása rendkívül kedvezőtlen benyomást keltett Washingtonban. Roosevelt elnök tárgyalásokat folytatott Hull külügyi államtitkárrel és más politikai vezetővel, majd kijelentette, hogy eljött az ideje annak, hogy Franciaország vállasszon a német és amerikai barátság között.

A Rador jelenti Newyorkból: Az Egyesült Államokban nagy aggodalommal szemlélik Franciaország magatartását. A német-francia tárgyalások nagy izgalmat keltettek és jellemző, hogy már olyan hírek is elterjedtek, mintha Washington Dakar és más francia területek elfoglalásával fenyegetőzne.

Washingtonból jelenti a Stefani: Bizonyos körök úgy vélik, hogy a Washington és Vichy közötti diplomáciai kapcsolatok megszakításának veszélye fenyeget és ennek az volna a következménye, hogy az amerikai kormány visszahívja Leahy nagykövetet, akit különleges misszióval küldtek Petain marsallhoz, de küldetését nem tudta valóra váltani. Azt hiszik, hogy a francia kereskedelmi hajók elkobozása után az amerikai kormány elrendelné Martinique szigetének elfoglalását is, ahol a fegyverszünet aláírása óta több hajó és száz tíz repülőgép vesztegel.

A szigeten még más értékek is vannak, amelyeket hatvan millió dollárra becsülnék.

Figyelem!

még mindig a közismert **olcsó áron** és jó minőségben

árusítok petroleum-főzőket.

RUDOLF HESS

Timișoara IV., Str. Bratianu 17.

Intézkedések az ország egészségügyi helyzetének megjavítására

Bucureştiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornok államvezető Tomescu közegészségügyi miniszter előterjesztésére nyoman ematározta, hogy a falvakban dolgozó orvosok életszínvonalának emelése céljából a szegény vidékeken orvosi renécióket és orvosi lakásokat építenek. A nyár folyamán ötven ilyen rendelőt és orvosi lakást emelnek. Ezen kívül az állam május 1-től felemelte a kórorvosok fizetését. Junius, Julius és szeptember hónapban mozgó egészségügyi intézményeket létesítenek, főleg azokon a vidékeken, ahol a társadalmi betegségek pusztitának.

Valamennyi állami és állami ellenőrzés, illetve vezetés alatt álló egészségügyi intézmény ingyen kezelik a szegénysorsu vérbaajos betegeket. Igényt tarthatnak erre a kedvezményre azok a kózkalkalmazottak is, akiknek havi fizetése nem haladja meg a 10 ezer leit. Az egészségügyi minisztérium orvossággal látja el ezeket az egészségügyi intézményeket. Az állami vegyvizsgáló intézetekben a szegénysorsu lakosság számára ingyenes Wassermann-vizsgát végeznek.

Intézkedés történt a tartalékos katonák egészségügyi állapotának ellenőrzésére nézve is. Az illető csapatot orvosok bizonyítványt ad, az ebben foglaltakat a hivatalos orvosok tekintetbe kell, hogy vegyék. Az ország valamennyi közegészségügyi szervét felszerelik a szükséges orvosságokkal, orvosi műszerekkel és készülékekkel.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy rablógyilkost, aki megölt egy kis cselédleányt

A bucureştii ítélőtábla most ítélkezett Cojocarui Ioan huszonkét éves bajamegyei Ruginoasa községbeli szolga felett, aki kifosztotta volt gazdája bucureştii lakását és hogy zsákmányát megtarthassa, megölt egy tizenéves éves cselédleányt.

A betörést az elmúlt évben április 19-én a kora reggeli órákban követte el. A kereskedő, akinek pénzét elvitte, már az üzletben volt, a felesége az udvaron tartózkodott, a cselédleány pedig a vásárcsarnokba ment úgy, hogy az ablakon keresztül behatolt befőrd nyugodtan megkereshette a kézi pénztárat, amelyben a kereskedő a pénzt és ékszerét tartotta. A kazettát meg is találta és éppen távozni akart, amikor a kijáratnál találkozott Marian Maria tizenéves éves cselédleánnyal.

Tz ismerte Cojocarui és tudta, hogy valami nincsen rendjén. Amikor pedig észrevette, hogy a fiatalember valamit rejteget a kabátja alatt, elkezdett kiabálni: — Tolvaj!

Cojocarui, akit még Limbuta néven is neveztek, rátámadt a leányra és tenyerét a szájára tapasztva igyekezett megakadályozni abban, hogy kiáltson. Amikor ez sem használt.

felkapott egy rudat és azzal többször a leány fejére sújtott.

Marian Maria koponyáját összeroncolták a súlyos csapások és a kis cselédleány holtan roszott a földre. Cojocarui menekülni igyekezett. Kiszaladt az utcára és azután abban a tudatban, hogy senki sem látta, szeretője lakására sietett. Az egyik szomszédasszony, azonban meglátta, amikor kilépett a ház kapuján és ennek vallomása alapján a rendőrség körözni kezdte. Fényképe az újságokban is megjelent és így a gyilkos is megtudta, hogy keresik. Főlelmében öngyilkosságra határozta magát és somnalint vett be. Terve nem sikerült, a kórházba vitték, ahol felismerték és őrizet alá helyezték. Felgyógyulása után beismerő vallomást tett. A fővárosi ítélőtábla ennek alapján életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

FORUM ARAD
A NAGYFILMEK SZINHAZA TELEFON 20-10

Ma a szezon legnagyobb filmdrámája

...Vissza az életbe

Egy asszony kálváriája, aki megbűnbődött azért, hogy férje becsületét megmentse, a főszerepben

OLGA TSCHECHOWA

U. N. C. és UFA-híradók a szerbiai hadjáratról készült eseményekkel. Előadások 5, 7, 15, 9, 30-kor. 3-kor matiné 30 lei egységes helyár.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre
40.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyár-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Örvénylő sötétben

Mint az, ki vakon ébredt s hasztalan nyit
kérő szemét az elmerült világba,
botorkál, döbben, szembe kap sikkotva
faggatjuk egymást így s mulat, jövendőt:
pokol sötétje jön? vagy az vakit el,
hogy hujdosásba szürkült vándoroknak,
a gyilkosan is hívott Mózeseknek
kigyult az Ur szikrázó csipkebokra?

HORVÁTH JENŐ.

Szertefoszlott legendák

A tizenkilencedik század legnagyobb magyar líri-
kusának, Petőfi Sándor haláláról 1849. július 31-én
a sághisoiarai ittközetben történt eltűnése óta számtalan
fantasztikus legenda forgott már közzsájon. Ezek
közé tartozott az is, hogy a halhatatlan költő Orosz-
országban halt meg. A Petőfi legendakörnek egész
irodalma van, kilencvenkét év alatt számtalan mende-
monda terjedt el elfűnésével, illetve halálával kap-
csolatosan. A sajtó egy időben valósággal „csatá-
zott” Petőfi sírja körül. Egymás után bukkantak fel
emberek, állítólagos volt szibériai hadifoglyok, akik
különböző meséket terjesztettek. Szerintük a költő
szintén Oroszországba került volna és ott halt meg.
1877-ben pattant ki a Manasses-féle botrány. Ez a
szóhámos azt híresztelte, hogy Szibériában egy
dombnyában találkozott eKötővel. Később elő-
került egy koponya is, amelyről azt bizonyították,
hogy Petőfié, kiderült azonban, hogy ez is ha-
zugság.

Az egyik legújabb legendát Svigel Ferenc nyom-
dász terjesztette, aki valóban hadifogoly volt Orosz-
országban és állítása szerint Iisunskban talált egy
sirt és ezt le is fényképezte. A siron, a nyomdász ál-
tal készített fényképfelvétel szerint, az alábbi felírás
volt olvasható: Alexander Petrovics magyar őrnagy
és költő, meghalt Iisunskban 1856. május ha-
vában.

Az élénk képzelőerejű nyomdász elbeszélését,
valamint az előtte és vele egyidőben és utána elsa-
porodott mende-mondákat a ePtőfi-Társaság vizs-
gálta meg és most végleg tisztázódtak Petőfi halála-
nak körülményei. Megdőltek a különböző feltevések,
főleg a szibériai volt magyar fogolytáborok ma-
gányában született mesék. Az irodalmi társaság egyszer
és mindenkorra lezárta a több mint kilenc évtizede
élő legendák sorát. Kiderült ugyanis, hogy Svigel ál-
lítása is mese, a fénykép nem bizonyít semmit,
mert a kereszt anyaga szemmel láthatóan jó álla-
potban van, korhadásnak nyoma sincs rajta. A
nyomdász által előadottak valótlanságát bizonyítja
több, az ügyben kihallgatott, volt oroszországi ma-
gyar hadifogoly vallomása is. Nagy költőnk szent
emlékét tehát továbbra is úgy őrizhetjük meg, ahogy
az iskolában tanultuk és ahogy költeményeiben ma-
ga kívánta. (—ezav.)

— **Öfelsége Elena anyakirályné látogatása.** Bu-
arestből jelentik, hogy Öfelsége Elena anyakirályné
látogatást tett az ápolónővéreket képző intézet-
ben. A magas vendéget dr. Popné, az intézet igazga-
tója és egyik növendéke üdvözölte. Öfelsége Elena
királyné a látogatás alkalmával megtekintette az in-
tézetet.

— **VOICULESCU TÁBOROK, MUNKAÜGYI
MINISZTER ARADON.** Voiculescu tábornok, munka-
ügyi miniszter csütörtökön délután Aradra érkezett
és meglátogatta a munkaügyi felügyelőséget, a mun-
kaiügyi felügyelőséget, a munkakamarát, a betegse-
gélyező pénztárt és az inasotthont. A miniszter pénte-
ken reggel Bradra utazott.

— **A timisoarai katonai törvényszék ítéletei.** A
timisoarai katonai törvényszék fegyvertartás miatt
hét évi kényszermunkára ítélte Rasca Petru timisoa-
rai mechanikust, míg Bleier György timisoarai épít-
lési tiltott fegyvertartás miatt 1000 lei pénzbün-
tetéssel sújtotta. Pénzbüntetést kapott tiltott fegyver-
tartás miatt egy sacosul-marej gazdálkodó is.

— **Dragalina tábornok a román nemzetiségű ha-
difoglyoknál.** Remeteán és Ghirodán, a volt jago-
szláv hadseregből való román nemzetiségű hadifog-
lyok táborában a román nemzeti színház és az Ope-
ra közreműködésével ünnepséget tartottak. Ezeken
Dragalina Cornel tábornok, Barzotescu tábornok,
Nasta Alexandru ezredes, prefektus és számos tiszt,
valamint a román társadalom több tagja jelent meg.

Óvodákban ne nyáron, hanem télen tartsanak szünetet

Timisoaran állást foglaltak a nyolc osztályos elemi iskola tervezetével szemben

Jelentettük, hogy a közoktatásügyi kormányzat
új iskolatörvény tervezetét dolgozta ki s azt hozzá-
szólás végett megküldte a tanügyi hatóságoknak. Az
új tervezet lényegében főként azt az újítást tartal-
mazza, hogy az elemi iskolákat nyolc osztályos intéz-
ményekké kívánja kiépíteni, azzal, hogy a felső osztá-
lyokban nagy súlyt kell helyezni a gyakorlati-mező-
gazdasági, városokban a kereskedelmi és ipari ga-
katori-oktatásra. Timisoarán részben a megyében
lévő iskolaiszervezők, részben a tanügyi körzethez tar-
tozó megyei tanfelügyelők foglalkoztak a törvény-
tervezettel és

hozzászólásaik alapján bizonyos kérdések-
ben állást is foglaltak.

A körzet öt megyéjének — Timistorontál, Arad, Ca-
raş, Severin és Bihor — tanfelügyelői értekezletükön
kimondták, hogy

állást foglalnak a hétosztályos elemi iskola
fentartása mellett.

Állásfoglalásukat azzal indokolták, hogy tapasztalat
szerint különösen a falvakban a szülők a magasabb
osztályokba már nem igen akarják küldeni a gyer-
mekeiket, mert azok már munkaerőnek számítanak,
akiket már foglalkoztatni a mezőgazdasági munká-
latoknál. Az új rendszerrel még egy évig vonnák el a
munkáltatói a gyermekeket. Indokolták ezt a felfogást
továbbá anyagi szempontokkal is: nincs az új osz-
tályok számára tanterem, iskolai felszerelés, sem a

FIGYELEM!

Új telefonszám 38-84

AZZOLA JON

Timisoara (volt Moliüttul) tűzifa,
épületek és szén nagyraktára,
Új telefonszám 38 84

szertárok részére kísérleti felszerelés. Kihangsúlyoz-
ták ezzel szemben a tanfelügyelőket, hogy a gyakorlati
oktatás megvalósítása érdekében mindent el kell kö-
vetni. Sok helyen a községek olyan messzire — kilő-
méterekre — fekvő telket bocsátottak rendelkezésre,
hogy annak

tervszerű és folytatódó megművelése lehe-
tetlen.

Igy az iskolák nem is tudnak ebben a tekintetben
eredményt felmutatni, holott a gyakorlati oktatásnak
az a célja volna, hogy megmutassák a falu földmű-
veseinek, mennyivel nagyobb eredményeket lehet
szakszerű, modern eljárásokkal elérni és hogy ezeket
a gyermekek az iskolákban elsajátítsák. A tanfel-
ügyelők értekezlete egyébként az óvodákkal kapcsola-
latban újítást kért. A tanfelügyelők kívánják, hogy
arra való tekintettel, hogy az óvodás gyermekek a
nyári vakáció alatt, amikor vidéken mindenki távol a
háztól mezőgazdasági munkákkal van elfoglalva,

legtöbbször felügyelet nélkül magukra ha-
gyatva maradnak,

télen pedig a hó és a hideg miatt igen sokszor oda-
haza maradnak: változtassák meg az óvodák nagy
vakációjának idejét. Az óvodás gyermekek vakációjára
ezek szerint ne nyáron, hanem a téli hónapokban le-
gyen. Az értekezlet ezen állásfoglalásáról hivatalos
jelentést terjesztettek fel a közoktatásügyi kormány-
zathoz.

— **VASÁRNAP ÉS HÉTFOŊ OSZTÁK KI A
CUKOR, HUS ÉS KENYÉRJEGYEKET.** Bucurestiből
jelentik a Rador: A nemzetgazdasági minisztérium
elhatározta a cukor, hus, ételolaj, liszt és kenyérjegy
bevezetését. A jegyek kiosztása május 18-án és 19-én
történik a népszámlálási elismervény és a népesedési
hivatal igazolványa alapján. A háztartási alkalmazot-
tak külön jegyet kapnak. A fogyasztási jegyeket leg-
több öt személyre állítják ki. A jegyek kiosztásának
napján az ezeket a cikkeket árusító kereskedők nem
szolgálnak ki árut.

Kölesmagvakat oszt ki a földművelésügyi minisz-
térium. A földművelésügyi minisztérium közli a gaz-
dákkal, hogy a még be nem vetett, vagy vízzel el-
árasztott területek bevetésére rendelkezésre áll eladó
köles vetőmag.

— **Sírkövatás.** Néhai Wiesel Jenő fakereskedő sírkö-
vének felavatása f. hó 18-án d. e. 11 órakor lesz az aradi
ort. zsidó temetőben.

— **Timisoaran harmincegy személyt ítéltek el szabotá-
zás miatt.** A szabotázs-ügyekkel foglalkozó különleges ti-
misoarai bíróság május 5-ig összesen harmincegy személyt
ítél el. Két esetben a bíróság három évi fegyházzal sújtotta
a szabotázst elkövető vádlottakat. Egy vádlottat három hó-
napra, két vádlottat pedig egyenként egy-egy hónapra utal-
tak munkatáborba. A többi vádlottat pénzbüntetéssel sújt-
tották. A legnagyobb pénzbüntetés eddig huszonöt ezer lei
volt.

Ajándék-

és háztartási cikkek, porcellán és üvegben

L. SCHMIDT N. SCHUSTER

Timisoara I., Lonovics-u. Telefon 22-46

— **Megszökött egy huszévi kényszermunkára el-
ítelt légionista.** Constantából jelentik, hogy a katonai
ügyészség közlése szerint Petre V. Ion dulgheri ille-
tőségű elítelt, aki Harsován légionista főnök volt,
miközben a katonai ügyészségtől a katonai fegyházba
kísérték, megszökött. Petre V. Ion személyes szabadság
megsértése miatt husz évi kényszermunkára
ítéltek, ezenkívül a légionista uralom idejében elkö-
vetett vétségek miatt még két pere van folyamatban.

— **Jobb fizetni, mint fegyházban ülni.** Két héttel
előzött a csendőrök házkutatást tartottak Jéger Péter
Santana közszéneli gazdánál, akinél hat darab
öngyújtót és többszáz kovakövet találtak. Az illeté-
kes hatóság 27.500 lei bírságot rótt ki a gazdára, aki
azonban nem akarta kifizetni az összeget és ezért
bekísérték az aradi ügyészség fegyházába. Tekintet-
tel azonban, hogy egy nap leülését a törvény érte-
lmében csak 50 leit irnak le a pénzbüntetésből, Jéger
megunta a fegyház és értesítette hozzátartozóit,
hogy azonnal egyenlítsék ki a hátralévő összeget. Ez
meg is történt és a gazdát szabadonengedték.

— **Anyák napja.** Az uisentesi katolikus egyházközség
hoimaj, vasárnap délután három órakor a kápolnában tart-
ja meg ünnepélyes keretek között az anyák napját.

— **A Magyar Nemzeti Bank szabadkai fiókja
300 millió dinárt váltott be pengőre.** A Magyar
Nemzeti Bank szabadkai fiókja a dinárbevéltás ha-
tárnapjáig mintegy 300 millió dinárt váltott be pen-
gő értékre. Egyedül a délvidéki közgazdasági bank, a
Bácska legnagyobb pénzüzetete 20 millió dinárnál
többet váltott be.

— **Cukor és rizs helyett homokot árult — nyolc hóna-
pi fegyházat kapott.** Az aradi törvényszék pénteken nyolc
hónapi fegyházbüntetésre ítélte Costea Gábor siriai lakost,
aki — mint megirtuk annak idején — Timisoaran és Ara-
don többeket azzal csapott be, hogy cukor és rizs helyett
homokot árult nekik. Az agyafurtt szélhámos a papírszá-
kokba homokot helyezett el és azok tetejére néhány centi-
méternyi vastagságban cukrot, illetve rizskását tett. Az
árut olyan olesón kínálta, hogy nagyon sokan estek áldo-
zatul, akik a csalást csak akkor vették észre, amikor a
csaló már eltűnt.

— **A petrosani betegsegélyző pénztár új igazgatótá-
nácsa.** A munkaügyi minisztérium a petrosani betegsegély-
ző pénztár élére új igazgatótanácsot nevezett ki. Ennek
tagjai Gavrilcsu N. és Serb V. igazgatók, a gyáripárar képv-
viselői. A kereskedelem képviselője Bajia Ion, az alkalmat-
ozottak képviselői Talocsu Vasile és Todor Stefan, míg az
iparosok képviselője Radu Ion. Elnöknek Gavrilcsu Ni-
colae igazgatót nevezték ki, míg az alelnök Todor Stefan
lett. Az új igazgatótanács tagjait már beiktatták hivata-
lukba.

— **Mindössze négy járványos beteg van Aradon.** Az
aradi egészségügyi hivatal nyilvántartója szerint a város-
ban jelenleg mindössze négy járványos beteg van, két vör-
henyben, egy tifuszban és egy difteritiszben szenvedő be-
teg. Mindannyian kellően elvannak különítve.

— **Megvalósul a „Beszélő újság.”** Egy argenti-
nai mérnök olyan új eljárást talált fel, amely for-
radalmasítja a hanglemez készítését. A hang meg-
rögzítése az eljárás szerint fotografikus uton törté-
nik. Maga a különlegesen kikészített hanglemez pa-
pírvékonyasága, összehajtható és éghetetlen. Az új-
fajta hanglemez lehetővé teszi az ugynevezett „be-
szélő újság” megvalósítását. A nagy feltűnést kel-
tett találmány értékesítésére részvénytársaság
alakult.

— **Aradi anyakönyvi hírek.** Születtek: Titiriga
Liana, Marian Demeter, Schönwald Sándor, Popa
Angela, Mos György. Házasságot kötöttek: Ganz
Leib foglalkozás nélküli és Stober Rikél, Gavra Jó-
zsef szabó és Bibarcs Ilona, Stepan György nyug-
díjas és Rigó Erzsébet, Hirschl Jenő vésnök és
Schiller Erzsébet, Hönig Béla vízvezeték-szerelő és
Szilágyi Ilona. Meghaltak: Nagy Andrásné 57 éves,
Szilágyi István 71 éves, Seruga Miklós 66 éves,
Rozenberg Mór 28 éves és Nyáry Istvánné 51 éves

A Romániai Magyar Népkegyesség közleményei

Felhívás

A Magyar Népkegyesség timisoarai szervezetének elnöksége felhívja a szervezet azon kereskedő, iparos stb. tagjait, akiknek üzletéhez vagy vállalatához a nemzetgazdasági minisztérium ellenőrző biztost nevezett ki, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a központi irodába, a Magyar Ház épületében, d. e. 10-11 vagy d. n. 4-6 között.

A KENYÉR ÁRA ARADON. Közöltük, hogy az aradi városi ellátásügyi hivatal a termények és a liszt árát hatóságilag megállapította. Most közli a hivatal az Aradra érvényes új kenyérárakat is. Egy darab 70 dekás kenyér péknél 15.50, üzletben vagy házhoz szállítva 11 lei.

A vichyi román követ Petain marsallal. Vichyiből jelenti a Rador, hogy Petain marsall kihallgatáson fogadta Dinu Hiottot, Románia franciaországi követét.

A bucaresti jugoszláv követ Istambulba utazott. Avakumovic bucaresti jugoszláv követ és a követség személyzete különvonaton Constantába érkezett. Ott felszálltak a Regele Carol I. postagőzös fedélzetére. A jugoszláv követ és kísérete a hajón Istanbulba utazik.

A timisoarai városházáról. Buraiu Coriolant, a főpolgármester kabinetfőnökét meghalaj telekbiroknak neveztek ki. Új kabinetfőnök Buraiu Decebal, az előbbinek az öccse lett, aki ezt a tisztelet már régebben egyszer betöltötte.

Betegsége elől a halálba menekült Novacescu Anna hatvanöt éves furdiai asszony. A kutba ugrott, ahonnan csak két óra múlva húzták ki, mikor észrevették eltűnését. Az asszony addigra megfulladt.

Timisoarai elmarad a körmenet a Rozália-kápolnához. Az 1738-40. évi nagy pestisvész elmúltának emlékére, a város lakosságának annakidején tett fogadalma értelmében, évente a május 15-ét követő vasárnapon körmenetet vezetnek minden városrészből a fogadalmi Rozália-kápolnához. Május 15-én hagyta el ugyanis akkoriban az utolsó pestises beteg a kórházat. Az idén a szokásos körmenet a rendkívüli időkre, de főként a nagy forgalomra való tekintettel, elmarad. A III. kerületi plébániatemplomban történik megemlékezés a nap jelentőségéről, holnap, vasárnap, az istentisztelet keretében.

IFENOMEN
cukrászda kerthelyisége
vasárnap, május hó 18-án megnyílik
Fagyalt és süteménykülönlegességek
Szíves pártfogást kér
Matyuez Mihály cukrász, Arad, Str. Remus 37

Földcsuszamlás elzárta a vasúti forgalmat. Calimanestiből jelentik, hogy a Ramicul Valcea-Ramicul Vadului vasútvonalon Jibleu és Lotuú álmások között a Cozia kolostor közelében a több nap óta tartó esőzés következtében földcsuszamlás történt, amely elzárta a vasúti vonalat. A forgalmat átszálással bonyolítják le. Nagyszámú munkáscsoport a pályát felszabadításán dolgozik.

Megkegyelmezés. Megirtuk, hogy a ploesti katonai törvényszék egy hét előtt halálra ítélte Mihai Dumitru prahovamegyei gazdát és Balan Constantin prahovamegyei Scacni községbeli lakóst, mert nem szolgáltatott be fegyvereket. A két elítélt kegyelmi kérvényt nyújtott be. Fővárosi jelentés szerint Öfelsége Mihai király kegyelmet gyakorolt és aláírta a két halálraírt megkegyelmezésére vonatkozó királyi dekrétumot.

Az 1940-1941 jelzésű betegségegyzői bélyegek érvénytelenek. Az aradi betegségegyzőpénztár közlése szerint az 1940-1941 jelzésű betegségegyzői bélyegeket tartó személyek május 20-ig cserélik be azokat, mert április elsején érvényüket veszítették. A becserélést a bélyeg-elhelyező ügynököknek és mindazoknak, akik ilyen bélyeget árulnak, bélyegmentes kérvényben kell kérniük a betegségegyzőtől, ahonnan ugyanannyi értékű új, 1941-1942 jelzésű bélyeget kapnak. Ez a „munka-alap” bélyegre is vonatkozik.

Kifosztotta a beteg az utcán. Még júniusban történt, hogy Nev Miklós timisoarai kereskedőt az utcán rosszullalt fogta el. Anyyira, hogy összesett. Vuocvan Gheorghie munkás vette észre a dolgot s ahelyett, hogy a kereskedő segítségére sietett volna, elvitte annak pénztárcáját, kilencezer leiel. Vuocvanat később elfogták. A törvényszék most rablás miatt öt havi börtönrre ítélte.

A JÖVŐ HÉTEN CSÜTÖRTÖKÖN ÉS PÉNTEKEN TARTANAK ZÁRVA A CUKRÁSZDÁK. A május 21-i ünnepre való tekintettel a közellátási államtitkárság elrendelte, hogy a cukrászdáknak a jövő héten nem kedden és szerdán, hanem csütörtökön és pénteken tilos bizonyos térsztemüieket készíteni és forgalomba hozni.

Számos helység üdülőhely jellegét megszüntette a minisztérium, Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban egészségügyi minisztériumi rendelkezés jelent meg, amely több helység üdülőhely jellegét megszüntette és így az eddigi ezekre a helyekre érvényes vasúti kedvezmények is érvényüket veszítették. Ezek a helységek Erdélyben a következők: Aiud, Avrig, Cararea Lupului-Troita Reginei (Sibiu megye), Cernatu (Brasov megye), Rasnov (Brasov megye), Sasca Montană (Severin megye), Satu Lung (Brasov megye), Sebes és Turches (Brasov megye).

Elítélt aradmegyei kuruzsló. Petrilă Mihály, Chisineu-Cris községbeli lakost egy hónapi fogházra ítélte az aradi törvényszék, mert két évvel ezelőtt azzal csapta be Kristó Zsuzsanna 74 éves Vanatori községbeli öregasszony hozzátartozóit, hogy a betegségben szenvedő nőt megtudja gyógyítani. Eredetileg 4000 leiben állapodtak meg, de a beteg asszony időközben meghalt és Petrila a négyezer leit nem kapta meg. Hasonló mesével csapta be Gyarmati Zsuzsanna falubelieit is, akitől szintén nagyobb összeget csalt ki ezen a címen.

Ujabb földrengés. Bucurestiből jelentik, hogy az obszervatórium készülékei az elmúlt hainalban félnégykor elég erős földrengést jeleztek, amelynek a központja Bucurestitől 500-600 kilométernyire lehetett.

Korai dolog olasz-horvát perszonálunióról beszélni, Római politikai körökben rámutatnak az olasz-horvát együttműködés nagy jelentőségére, valamint arra, hogy ennek érdekében a két állam viszonyát minél szorosabbá kell fűzni. Azokkal a hírekkel kapcsolatban, melyek olasz-horvát perszonálunió tervéről szólnak, olasz körökben még nem tartják időszerűnek a nyilatkozattételt.

Ötven kőmunkást keresnek. Timisoara város sanovitai kőbányája részére mintegy 50 kőmunkást keresnek. A munkások a Capitol-épületben lévő városi vállalat igazgatóságánál jelentkezzenek. Akkordberekét fizetnek, van, aki napi 250 leit is megkereshet.

Lopásért és vesztegetési kísérletért elítélt aradi munkás. Lukács Demeter munkás, az aradi textilgyár egyik volt alkalmazottja az elmúlt évben 80 méter düfint lopott és ezt Chisineu-Cris községben akarta értékesíteni. Az aradi rendőrség azonban idejében leleplezte a tolvaj kiletét és Lukács megakart vesztegetni a detektíveket. Ezért az aradi bünyügyi tábla most háromhónapi fogházra ítélte.

Magyarországi zsidó fiatalok utaztak át az országban Palesztinába. Május 9-én 180 tagu zsidó ifjúsági csoport érkezett Curcicra Magyarországból, ahonnan folytatták útjukat Constantába. A kivándorlók Palesztinába igyekeznek. Ez volt a második csoport, amely a román kormány engedélyével Románián keresztül ment Palesztinába. A kivándorlókat a határon a bucarestii és timisoarai Palesztina-hivatal kiküldöttei fogadták és Constantái kisérték őket. Utközben a különböző állomásokon élelemmel látták el a fiatalokat. A közeli hetekben újabb csoport érkezik Magyarországra felől. Egyébként a romániai zsidóság részére is várható az engedélyek megérkezése, vagy hogy innen is megindulhat a rendszeres kivándorlás.

Elítélt szélhámos. A timisoarai törvényszék most vonta felelősségre lopás és hamisítás miatt Teodorescu Traian huszonkilenc éves fiatalembert, aki annak idején Farcasanu ezredes feleségének a bécsi gyorsvonaton történt megvilkolásával kapcsolatos ügyben is szerepelt. A tekintélyes galatii kereskedőcsaládból származó fiatalembert szülői főiskolai tanulmányainak folytatására Franciaországba küldték. Ott azonban elzüllött és botránvai miatt hamarosan az összes egyeteméről kizárták. Már több ország rendőrsége körözte, amikor visszatért Romániába és itt folytatta üzlelmét. Az ország nagyobb állomásain megismerkedett vasúti kalauzokkal, akiket meghívott egy pohár borra és akkor felhasználva az alkalmat, ellopta jegyfűzeteiket. Az így szerzett jegveket aztán különböző vasútvonalakra kitéltötte és az állomásokon eladta. A vizsgálat megállapításai szerint Teodorescu közel ötszáz ezer leiel károsította meg ilymódon a vasutat. Teodorescut végül is Timisoarán elfogták és bíróság elé állították, amely tekintettel arra, hogy család, szélhámosság, hamisítás és lopás miatt már büntetett előéletű, hét évi fogházra és tízezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az államvasutaknak a bíróság 470.000 lei kártérítést ítelt meg.

Napirenden:

HAVAI SZIGETEK

Az egyik német utirajzró elragadtatással beszél a Havai szigetekről, Valóságos földi paradicsom tárul szemünk elé az elmondottak nyomán. A nem tulnépes szigetcsoport, amelyet felfedezője, Cook 1778-ban pártfogójáról Sandwich szigeteknek keresztelt, a Csendes óceán legkisebb szárazföldje. A benszülöttek, a kanakok, a polinéziai faj legszebb és legerősebb törzseiből valók.

Az utóbbi időben azonban minden bizonynal megváltozott a szigetcsoport képe. A legkorszerűbb haditechnika valamennyi szükségessé kellével bevonult. A szigetcsoport legnagyobb szigetének, a hasonló nevű Havai fővárosából, Honoluluból érkezett hírek szerint az amerikai hadsereg a légi és tengeri haderő bevonásával, megkezdte minden idők legnagyobb szabásu hadgyakorlatát. A megoldandó feladat: Hogyan lehet megvédeni a Havai szigeteket, amelyek az Egyesült Államok legfontosabb és legerősebb támaszpontjainak egyike?

A páriskönyvekij békeszerződésekből az antant főbizottsága 1919 május 6-án tartott ülésén mandátumot adott Japánnak az egyenlítővel északra elterülő volt német szigetekre. Japán birtokba vette a Karolina, Marianne és Marshall szigeteket, Röviddel rá Amerika is közelebb toltta Japánhoz Csendes-óceáni határát, mint ahogy Japán az említett szigetek mandátumával már előbb ugyanígy cselekedett. Az Unió megkapta a napjainkban sokat emlegetett Fülöp, Szamos és Guam szigeteket, A két nagyhatalom elfoglalta védelmi vonalát, légi és tengeri támaszpontjait a maximumig megerősítette.

Amerika védelmi rendszerében fontos szerepet kapott a Havai szigetcsoport. Hivatása, hogy a Kuril szigetektől Formusaig terjedő első és a Karolina, Marianne és Marshall szigetektől álló második japán védővonallal szemben pillérek legyen az Aleuták, Fülöp szigetek és Havai szigetek által alkotott defenzív háromszögnek.

A Havai szigetek 1900 január 14. óta az Egyesült Államok fenhatósága alá tartozik. A nyolc nagyobb és 13 kisebb szigetből álló szigetcsoport kiterjedése 16 ezer 720 négyzetkilométer. Legnagyobb sziget Havai, 11 ezer négyzetkm.-en felül van. A vulkánikus eredetű szigeteknek még most is több tűzhányó van, legnevezetesebb a Mauna-Kea. Fővárosa, ahol az amerikai kormányzó székel, ugyancsak Havain van: Honolulu. Több, mint 100 ezer lakosával, széles, nagy uccáival és forgalmával semmiben sem különbözik bármelyik amerikai várostól. A Csendes-óceáni forgalom fő lebonyolítója és ezért kereskedelmi élete rendkívül élénk. Nagy és jól védett kikötője van. (Oe)

Kórházi segédorvosok alkalmazása. Bucurestiből jelentik, hogy a hivatalos lapban megjelent rendelet törvény, módosította az egészségügyi szervezésre vonatkozó törvény 171. szakaszát, amely szerint a közegészségügyi minisztériumhoz tartozó kórházak segédorvosi állásainak betöltésénél nem követelik az orvosi gyakorlatot a pályázó orvosoktól.

Védelem a munkaközben történő villamosbaleseteknél. A villanyhálózat feszültsége általában 110, 125 és 220 V. Alacsonyabb feszültség bizonyos körülmények között szintén okozhat testi sértést, sőt halált is, ha a feszültség érintése nedves részekben, meleg vagy kémiai befolyás alatt álló területen vagy nagyobb területen történik. Tekintetbe jöhet kémiai üzem, mosóda, tejüzem, gazdasági üzem (istálló), üstház, autógarázs, stb. Baleset ellen ilyenkor úgy védekezünk, hogy ilyen üzemekben az úgynevezett kiséfeszültséggel (24 vagy 42 V) dolgozunk. Ezen kis feszültséghez a váltó- vagy forgóáram, a védő transzformátor szolgál, amelyet az AEG Berlin két kivételben (15-től 1300 VA teljesítményileg) 50 HP mellett épített. Az egyik kivétel száraz, a másik pedig nedves, tűzveszélyes térség vagy a szabadban használatra van szánva. A védőtranszformátorok, amelyek különleges előállításban, mint sütőkemence-transzformátorok lettek építve és állandó jelleggel vannak az áramvonalba beépítve; ezenkívül van hordozható szerelvény is. A 42 V-os feszültség emberre ártalmatlan, állatoknál azonban a 24-es V-nál nagyobb feszültség már tetemes kárt okozhat. Ezért istállóban csak 24 V-ig terjedő feszültség jön tekintetbe. Külön villanyjártékszereknél is csak az utóbbi feszültség van előírva.

CORSO (Arad) NAPONTA Angyal vagy
Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor. Tel. 23-64
Kilencvenes évek. — ANN SHERIDAN a császár királynőjével, a legvarázslatosabb amerikai filmszínésznőve

Üvegből készült ruha és fémcipő

a legújabb olasz találmány. Az üveg, amely eddig a törékenysége jelképe volt, most a kényszer folytán, hogy a fémeket pótolják, a tartósság szimbóluma. Sok mindent készítettek már üvegből: edényeket, butorokat és még házfalat is, de arra mégsem gondolt volna senki, hogy ruhát is lehet belőle csinálni. Pedig Olaszországban már elkészült az üvegfonal, amelyből szövöttek szőnek. Az üvegszövet rendkívül tartósnak bizonyult és ami szintén nem megvetendő előny, nehezen piszkolódik. Nem lesz pecsételés, mert idegennyelvű anyag nem fogja. Olaszországban kezdik a fémcipők gyártását is. A könnyű fém-ből készült cipők — így mondják — kényelmesekek és elegánsak is, ezenkívül tartósabbak is, mint a bőrből készült cipők. Az olasz cipőgyárak már is több modell gyártását határozták el.

— Román hajók árut hoznak Odesszából. Constantából jelentik, hogy néhány nap múlva Odesszába indulnak az Ardeal, Balcic, Bucegi és Danubius nevű román hajók és onnan árut hoznak Constantába. Ilmódon a Románia és Oroszország közötti tengeri árucserre forgalom kimérvül.

— Elkészült a mehalai egyházi adókövetés. A timisoara-mehalai római katolikus egyházközség kebelében működő adókövetőbizottság az egyházközségi alapszabályok 39, 54, illetve 55-ik szakaszai értelmében az 1941—42. évre érvényes adókövetési lajstromokat összeállította. Az adókövetőbizottság ezen adókövetési lajstromokat a plebánián levő egyházközségi irodában közzéemlére kitéttette és azok mindenki által megtekinthetők. Felhívjuk az egyházközségi tagokat, hogy mindazon, akik az 1941—42. évi adókövetéssel megelégedve nincsenek, az erre vonatkozó és a timisoara-mehalai római kath. egyházközség adófelbevezési bizottságához intézendő felelősségi jelentéseiket 1941. évi május hó 30-ig a plebánia irodájában nyújtsák be. Későbbi időpontban beérkeztetett felelősségi jelentéseket nem fogadjuk el. Egyidejűleg felkérjük mindazon egyházközségi tagokat, akik egyházközségi adóval hátralékban vannak, hogy tartozásaikat mielőbb fizessék be, mert ellenesetben az egyházközségi adókat bírón uton kényszervegrahajtással fogjuk behajtani. „Római katolikus egyházközség Timisoara-Mehala”.

— Halálozás. Özv. Vakits Tamásné, 80 éves korában hosszú szenvedés után, 15-én délután 6 órakor Timisoaran elhunyt. Gyászolják gyermekei és a rokonság. Temetése 17-én délután 5 órakor a IV. kerületi temető Féger-kápolnájából a római katolikus szertartás szerint megy végbe.

— A bucaresti valutaszabolók bünpere. A légionista uralom idején Popa Virgil, Draghici Stefan, Neuwirth Grün és mások azt a ravasz trükköt eszelték ki pénzszerzésre, hogy elmentek gazdag zsidók lakására, ott rendőrségi tisztviselőknek adták ki magukat, házkutatást tartottak, majd amikor valúkat találtak, megszarolták áldozataikat. A vizsgálat most befejeződött ügyekben és az ilfovi törvényszék legközelebb megkezdte bűnügyük tárgyalását.

— Sirkövetés. Kosminsky Károlyné sirkövetése május 18-án vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az aradi régi zsidótemetőben.

— Farinacci halálbüntetést. az élelmiszer-uzsorásokra. Rómából jelentik: Farinacci olasz államtitkár a Regime Fascista című lapban cikket írt, amelyben halálbüntetést kér az élelmiszeruzsorásokra, mert ezek garázdalkodása rendkívüli nehézségeket okoz az államháztartásnak.

— Timisoarai anyakönyvi hírek. Születtek: Vincze József munkás fia Péter. Farkas Kálmán magántisztviselő fia János, Mandreanu Pavel megyei főbíró leánya Livia, Tataru Vasile dr. lugosi orvos leánya Sanda, Junger Izsák cipészszedő leánya „Gotta”, Scalat Nicolae városi vállalati tisztviselő leánya Stianca, Weisz Vilmos kereskedő fia Péter. „Lázasságot kötöttek: Weber Jenő kereskedőség és Schuster Hermin, Goldschmidt Antal szabóság és Tóth Ilona, Niculescu Grigore vasuti tisztviselő és Gavrilă Alexandrina. Meghaltak: Özevgy Vakits Tamásné szül. Dzsaja Anna 80 éves állami nyugdíjas, IV. ker. Sturda-utca 46; Minius Gáborné szül. Krötzer Gizella 57 éves, V. ker. P. Reteganul-utca 4; Cismas Simion 61 éves állami nyugdíjas, V. ker. Sagovic-utca 11.

— Mozik műsora. Szombaton, május 17-én Timisoaran a következő a mozik műsora: Apolló: Lányok az előszobában, Capitól: Irországi vész, Thalia: A máltai ház, Corso: Doktor Cyclops, Romy: A vihar (amerikai film) és Maria Lafarge bünpere (francia film). Aradon a mozik műsora a következő: Forum: Vissza az életbe, Corso: Angyal vagy (angol film).

— Ügyeletes gyógyszerárak: Szombaton, május 17-én Timisoaran a következő gyógyszerárak tartanak gyógyszerai szolgálatot: Belvárosban a Salvator-gyógyszertár, Gyárvarosban a Maszallits és Zeiner gyógyszerárak, Erzsébetvárosban a Sárga-gyógyszertár, Józsefvárosban a Braun-gyógyszertár, Mehalában a Corvin és Fratelián a Panajoth-gyógyszertár. A r a d o n az ügyeletes gyógyszerárak a következők: Földes (Eminescu-utca), Rozsnyai (Avram Iancu-tér) és Kárpáti (Regele Ferdinand-ut).

Erdélyi notesz

Magyarok, akik szászul, tótok, akik magyarul és szászok, akik — szászul beszélnek

Transilvianai csatangolásom során nemrég eljutottam Mediasra is. Ünnapimódot és emlékeztetéseimről visszaemlékeztem ottani emlékeimre.

„Girbe-gurba, mint a hurka.” Gyerekkoromnak ezt a játékmusát idéztem magamban, amint a kanyargós utcákat jártam. Talán nem is az építők hibájából lettek ilyenek az utcák, hanem a hepe-hupás talajviszonyok kényszerítették az embereket, hogy házaik nyáját hol csálára, hol meg hajszra tereljék.

Mediast eddig csak a lapok hirdetéseiből és a reklámozslópek színes plakátjairól ismertem. Szőlő-oltvány, szalámi, üvegáru, fazekasmunka, zománcos fémedény díszekedtek ezeken mediási eredettel. Más-különböben mint szász városka élt képzeletemben.

Éppen azért az utcákon járva, figyeltem az emberek beszédjét. Szászul tereferáltak sokan, de fülembe csengett olykor ismerősen a magyar szó is.

Két világos ruhába öltözött leány haladt el melletttem. Barna arcuk derűs, gesztenyeszín hajuk ragyogó volt. Magyarul csevegtek. Feleletül mondta nyilván az egyik:

— Nem, ezt a regényt még nem olvastam.

— Pedig nagyon érdekes, ajánlom.

Kinyitott a szemközti ház ablaka, szőke leányfej hajolt ki rajta és odaszólt valamit a két magyar lányának szászul. Ezek hamisítatlan szász beszéddel válaszoltak.

Töprengve mentem tovább. Merengésből gyermekszívaj riasztott fel. Fogócskát játszó fiúk csoportjához értem. Magyarul kiáltottak egymásnak.

— Fiuk, magyarok vagytok?

— Nem, zsidók, — felelte az egyik lurkó.

És igazat mondott. Anyanyelvük magyar, mert ezen beszélnek velük otthon a szülők, akik mózes-vallásúak. Zsidó iskolába járnak, ahol a tanító megtöltötte nekik, hogy magyaroknak mondják magukat, mert zsidók.

Az egyik sarkon fiatal emberek beszélgetnek. Arról tanakodnak, hogy este moziba menjenek-e, vagy vendéglőbe. Magyar minden mondatuk és pedig jócsengésű.

— Magyarok? — kérdeztem.

— Nem, — hangzott a felelet. — tótok vagytok.

— Mandátumától megfosztott magyar képviselő. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli, hogy a képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága megsemmisítette Wirth Károly nyilas-kereszkész képviselő mandátumát. Wirthet legutóbb a kuria az államrend és állambiztonság elleni büntetett miatt jogerősen 15 évi fegyházra ítélte.

— Aradi anyakönyvi hírek. Születtek: Mos György, Lucaci János, Gabarci György, és Lupoi Doina. Házasságot kötöttek: Darlea Demeter rendőr és Mociran Mária, Weissmann Jehuda magántisztviselő és Iron Cecilia, Gruber Géza mészáros és Durst Julia, Herten Trajan sóffőr és Barlea Anna, Hild József szabó és Pollák Elvira, Balázs Ernő magántisztviselő és Iritz Erzsébet, Bernáth Mihály kereskedő és Finkenstein Lili. Meghaltak: Fábán Ottó 23 éves, Schönwald Sándor egy napos és Csatlós Mihály két napos.

— Sziria élelmiszert vásárol Törökországban. Sziria lépéseket tett Törökországban nagyobb mennyiségű élelmiszer bevásárlása érdekében. A tárgyalások eredményeképpen a török exportörök nagyobb mennyiségű konzervek kérést kivételi engedélyt a török kereskedelmi minisztériumtól.

— Hirtelen meghalt Irak volt miniszterelnöke. Az egyiptomi és görög miniszterelnökök hirtelen halála után most váratlanul elhunyt Tacha el Hachimi volt iraki miniszterelnök is. Halála rejtélyes körülmények között következett be.

— Vakmerő betörés Sibíriában. Álarcos betörők az elmúlt éjjel behatoltak Albu Lazar ügyszár lakásába, akinek feleségét megkötözték, majd kifosztották a lakást és eltűntek a zsákmánnyal. Készpénzt és hatvan ezer lei értékű ékszert vittek el.

— Különös per. Zink Ferenc ghiarmatai gazda udvarán az elmúlt évben tűz támadt. A vizsgálat során a károsult gazdát gyújtogatással gyanúsították és két csendőr vallomása alapján a törvényszék Zinket tizenöt napi fegyházra is ítélte. Zink azonban nem volt bűnös és csak az alkalmat várta, hogy ártatlanságát bebizonyítsa. Erre is sor került, mert az egyik, tanuként szerepelt csendőr többek előtt kijelentette, hogy Nato Anghel csendőrmester bírta rá őket a terhelő vallomás megtételére. Zink erre pert indított a csendőrmester ellen, akit az ügyesség hamis esküre való rábírás és okirathamisítás miatt vád alá helyeztet. A törvényszék a csendőrmestert kétévi fegyházra ítélte. Felelősséget folytán az ügy a timisoarai ítélőtábla elé került, amely az ítéletet megerősítette, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Gondoltam, megcsinálom a provat és tótra fordítottam a szót:

— Vi sztye szlováci? Szkade? Tótok vagytok? Honnan?

— Z'Uherszkom, u Békéscsaba szme urodili. Magyarországból, Békéscsaban születünk.

Ott tanultak meg gyermekkorukban magyarul, mielőtt szülőikkel — akiket az üvegyárba hoztak — Mediasra jöttek volna. Magyar iskolába azonban Mediason nem járhattak, mert tótok, viszont tót iskola nincsen és így az állami román iskolát végezték.

Nemsokára fiucska és leánya került utamba. Magyarul civódtak valamin.

— Magyarok vagytok, gyerekek? — szakítottam félbe veszekedésüket.

— Azok hát, — válaszolta önérzetesen a fiu.

— Magyar iskolába jártok?

— Abba, de nem egybe, én katolikusba, Juci reformátusba, mert apánk meg én katolikusok vagyunk, a mama meg Juci reformátusok.

— Ne zsörtölődjete egymással, — bocsátottam utjukra a testvéreket.

Nézegettem az üzletek és műhelyek cégtábláit és böngésztem rajtuk a tulajdonosok neveit. Találtam rajtuk csomó jóhangzású magyar családnevet.

Elhaladtam a katolikus és a református templomok, valamint ennek a két magyar egyháznak felekezeti iskolái mellett. Megállottam az evangélikus templom előtt is. Ebbe járnak a szászok. Megvan szép templomuk a románoknak is.

Este nyolc órakor a katolikus templom harangja megszólalt és figyelmeztetett, hogy sietnem kell a pályaudvarra. Mintha a harang nyelve ezt beszélte volna:

Hít, remény, szeretet,
telítse a szíveket!

Nemsokára már zakatolt velem a vonat. Még egyszer visszaneéztem az elmaradt mediási girbe-gurba utcákra.

A mediási magyarokról, románokról, szászokról és tótokról még lesz mondanivalóm.

BARLANGHI PÉTER.

Rádió

SZOMBAT, MÁJUS 17.

Bucuresti. 6 Reggeli műsor, hírek, torna, hangverseny. 12 Zenekari hangverseny. 13 Hírek. 13.10 Zenekari hangverseny. 13.30 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 A hangverseny folytatása. 17.30 Hírek. 17.45 Hanglemezek. 18 Ifjúsági óra. 19.10 Hanglemezek. 19.30 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Román dalok. 20.45 Rádióposta. 21 Hangjáték. 22.30 Hírek. 22.50 Hanglemezek. 23.30 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24 Hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 A cirkusz története (felolvasás). 10.45 Mit nézzünk meg? 12.10 A Rádió Szalonzenekara. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Heineman tánczenekara. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Hírek. 17.15 Rossini: Szemiramisz-nyitány (hanglemez). 17.30 Rádió a rádióról. 17.40 A Székesfővárosi zenekar. 19 Hírek. 19.20 Magyar—olasz tennisz-mérkőzés (Pluhár hangképei). 19.35 Az ungvári művészeti hetek megnyitó estje. (Közreműködik: Aggházy Kamil, Berki Lili, Dósa Mária, Földényi László, Harsányi Zsolt, Laczó István, Simonffy Margit, Cs. Szabó László, Szabó Zoltán és Táray Ferenc). 21.40 Hírek. 22.10 Táncclemezek. 23.25 Pertis Pali cigányzenekara. 24 Hírek.

Budapest II. 18 Hegedűszámok zongorakisérettel. 18.30 Mezőgazdasági félóra. 19 Mikulaj Gusztáv szalonzenekara. 20 Hírek. 20.10 Veress Károly cigányzenekara. 21.10 A Földközi-tenger szíve (felolvasás).

Igazolvány-levésképek,
fotokopiákat iratokról elő-
nyösen és gyorsan készít

FOTO STUDIO
ENGEL ENDRE
Timisoara I., Pta Libertății 4. Tel. 34-30

SPORTTESEMÉNYEK

Marosvári-Marksteiner megtalálta góllövő cipőjét

A Ripelsia Budapestre távozott középcsatára, az aradi származású Marksteiner, akit a Ripensiában Marcu néven ismertek, most a csepeli WMFC csapatában rugja a labdát Marosvári néven. Marksteiner félelmetes erejű lövéseivel a román NB kapusainak réme volt és husz-harminc méterről lőtte a gólokat. A WMFC-ben azonban eleinte nem ment a játék, ezért pihentették az Ujpest elleni mérkőzésig, amikor is helyet kapott a csapatban mint jobbösszekötő. Az Ujpest elleni győzelem után a WMFC edzője, Jávör többek között ezeket mondotta: „Csatársorunkban a Tihanyi II.—Pintér balszárny volt nagyon jó, azonban a rég nem szerepeltetett Marosvári. Tőle nem vártunk ennyit. Ugy látszik Marosvárinak használt a pihentetés.” Az Ujpest elleni mérkőzésen Marosvári nem rugott gólt, de a következő vasárnap barátságos mérkőzésen a NAC hálóját már három góllal terhelte meg. Módunkban van arról a mérkőzésről a következő tudósítást közölni:

WMFC—NAC 4:2 (1:2)

Oradea, 4000 néző. Vezette: Szabados.

WMFC: Szabó—Kállói, Szalai—Kavta, Gere, Dudás—Röck, Marosvári, Szabadkai, Tihanyi II., Pintér.

MÉRKŐZÉSEK ARADON

Vasárnap Aradon az alábbi mérkőzések lesznek: Gloria—Venus, délután 5 órakor a Gloria-pályán, bírót a CAA delegál, határbírók: Burdan és Chiral. Crisana CFR—Vulturii Textile, délután egyegyed négy órakor a Gloria-pályán, bírót a CAA jelöli, határbírók: Ipsilanti és Sasu. Astra—Transilvania, délelőtt fél 11 órakor, az Astra-pályán, bírót Vostinar, határbírók: Oprita és Vagalau. SGA—Tricolor délután fél öt órakor a CAA-pályán, bírót: Daraj, határbírók: Macian és Milancovici. (Az SGA összeállításra a következő: Tamás, Mandrutoiu, Csagy, Pirkó, Tipel, Kántor, Araczk, Mercea, Gyarmati, Brasovszky.) Titanus—CAA, délután fél öt órakor a Titanus-pályán, bírót: Oprita, határbírók: Ardelean és Simandan. Intelegerea—Olimpia, délelőtt 11 órakor az Intelegerea-pályán, bírót: Pálffy, határbírók: Husztik és Karlich. Unirea—AMRA, délután 5 órakor az Unirea-pályán, bírót: Höhn, határbírók: Schneider és Colarov.

Világhíradó

A finnországi görög-római birkózó bajnokság eredménye: légsúly: Kiiseli, 2. Nykänen; nehézsúly: 1. Pihlajamäki, 2. Leinonen; könnyűsúly: 1. Koskela, 2. Knuuttilla; váltósúly: 1. Kinnunen, 2. Lempinen; középsúly: 1. Tamminen, 2. Härmä; félnehézsúly: 1. Lindquist, 2. Mellavuo; nehézsúly: 1. Peräkorpä, 2. Rihhimäki.

A 6:1 arányú magyar győzelemmel végződött budapesti magyar—olasz birkózóviadal visszavágója júniusban lesz Padovában.

A francia Lapointe 190 cm-t ugrott magasba a francia válogatott versenyzők marokkói hírvető portyája során. A többi eredmény közül Valmy 10.6 mp-es 100 méteres ideje és Winter 45 méteres diszkoszvetése emelkedik ki.

NAC: Várdai—Sebők, Molnár—Krasznai, Juhasz, Demény—Kovács II., Spielmann, Mihák, Bodola, Kovács I.

A 13. percben Kovács I. beadását Mihák rálövi, Szabó a vonalon túlról huzza vissza a labdát. A játékevezető azonnal gólt ítél. A WMFC azonnal reklámlál, de három percnél tovább folyik a játék. 0:1. A 20. percben Marosvári huszméteres szabadrugással Várdaielintézi. 1:1. A 43. percben Bodola—Kovács I. összjáték után Kovács II. eredményes. 1:2.

Szünnet után a 2. percben Marosvári lövését Várdai a saját hálójába üti. 2:2. A 8. percben Pintér gyenge lövését Várdai elhibázza és máris vezet a WMFC. 3:2. A 40. percben Marosvári kiugrik és a kifutó Várdai mellett a hálóba talál. 4:2.

A WMFC győzelme értékes, de lerontja, hogy góljait kapushibából szerezte. Kitűnt: Szabó, Szalai, Gere, Röck, Marosvári és Pintér, illetve Molnár, Krasznai és Kovács II., — Várdai csődött mondott. Amint a fenti tudósításból kitűnik, sok az ismerős játékos a NAC csapatában, így Sebők, Molnár, Demény-Demetrovits

Gyakorló-gerelyeket készít duraluminiumból a budapesti Gamma-gyár. A kísérleti gerely teljesen szabályos méretű és súlyú és ha beválik, akkor nagy költségmegtakarítást jelent, mert az egyébként használatos, igen törekeny gerelyek ára 600—700 lei, ami a gyakori törések által mindig kárbevész.

A német labdarugó válogatott további ideai műsora: június 1-én Bucurestiben Romániával, június 15-én Bécsben Szlovákiával, június 29-én Kopenhágában Dániával, július 3-án Helsinkiben Finnországgal, augusztus 17-én Boroszlóban Szlovákiával, szeptember 14-én Stockholmban Svédországgal.

Sport-Foto-Optic
A legelősebb sportcikkék és azok javítása
A. M. Mülley-nél
TIMIȘOARA
I, Str. Solderer 11
Telefon 10-19 Fióküz. et. IV. Bul. Berthelot 10

Scheuring hármas győzelme volt érdekes az első ideai stuttgarti atlétikai pályaversenyen. A kitűnő német versenyző 100 méteren 11.3, 200-on 22.9 és 400-on 52.7 mp. alatt győzött. 1500-on Stadler 4:12-t futott, míg Laux kisasszony 520 cm-t ugrott távolba.

A firenzei atlétikai verseny győztesei: 200 m.: Monti 22; 800 m.: Lanzi 1:55; 10.000 m.: Beivaacqua 31:47.3; 110 m. gát: Facchini 15.2; 400 m. gát: Missoni soni 54.8; rudugrás: Guarducci 390 cm.; súlylökés: Profeti 14.04; diszkoszvetés: Consilini 46.90; gerelyhajítás: Rassi 58.37; távolugrás: Kerpan 674; kalapácsvetés: Taddia 48.09.

céljaira, hogy ezzel kimélje az erdők felesleges pusztítását.

Megállapítja végül a nemzetgazdasági minisztérium közleménye, hogy naponta mintegy 1200 vagon tüzfát szállítanak el a kitermelés helyéről és ebből a mennyiségből csupán Bucurestibe 400 vasuti kocsi érkezik.

A MEZŐGAZDASÁGI KAMARÁK KIMUTATÁST KÉSZITENEK A KÉKKŐ IGÉNYLŐHRŐL. A földművelésügyi minisztérium közleményében utasította a mezőgazdasági kamarák vezetését, hogy a leg-
rövidebb időn belül készítsenek kimutatást a körzetükbe tartozó szőlő és gyümölcstermelők kékkő igényléséről.

A timisoarai prefektura közleménye a buza vásárlásáról. A timisoarai megyefőnökség közli, hogy a közellátási államtitkárságnak a buzakészlet zárolása megszüntetéséről szóló intézkedése alapján a buza eladása szabad a megye területén. Vásárlásokat azonban csak a prefektura által elismert kereskedők végezhetnek.

Román-német gazdasági tárgyalások folynak napok óta Bucurestiben. A német bizottság vezetője Clodius gazdasági miniszter, aki tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Antonescu Mihai államminiszterrel is. A tárgyalások a gazdasági és pénzügyi kérdések egész komplexumát felelik.

Százmillió leles kölcsön apaállatok vásárlására. A hivatalos lap pénteki számában megjelent rendelet-törvény 100 millió lei állami kölcsönt nyújt a mezőgazdasági kamaráknak és megyefőnökségeknek apaállatok vásárlására. A nyújtott kölcsönt hat részletben kell visszafizetni. Az első részlet a kölcsön nyújtásától számított hat hónap múlva esedékes.

Letétbe kell helyezni a kölaajrészvényeket. A hivatalos lap pénteki számában rendelet-törvény jelent meg, amely kötelezi a román kölaajrészvények tulajdonosait, hogy 90 napon belül helyezték letétbe részvényeiket.

A ZÁLOGBA KAPOTT ÁRU MEGŐRZÉSE NEM SZABOTÁZS. A törvényszék hat hónapra munkatáborba utalta Hamparinu Gheorghian ploesti kereskedőt, akinél ötven zsák kávé, hat zsák bors és öt láda teát találtak, ezenkívül fizetésében az árak sem voltak kifüggesztve. A kereskedő az ítélet ellen felbezést jelentett be és azzal érvelt, hogy az árut zálogként kapta és annak megőrzése nem jelenti az áru tiltott felhalmozását és rejtégetését. Az ítéletábla az érvelést elfogadta és kimondta, hogy a zálogba kapott áru megőrzése nem jelent szabotázst. Az árak be nem tartása miatt azonban egy hónapi munkatáborba való utalással büntette a kereskedőt.

Megbüntetik azokat, akik nem pusztították el a varjufészeket. Ismeretes, hogy a földművelésügyi minisztérium több ízben felszólította a gazdákat, hogy pusztítsák el a varjufészeket. Erre vonatkozóan május 15-ig tűzött ki határidőt. Most közli a minisztérium, hogy akinél az ellenőrzés során mégis találnak varjufészeket, minden fészék után 100 lei bírságot kell fizetni. Amennyiben továbbra is vonakodik megtenni, öttől tizenöt napig terjedő elzárással büntetik.

Továbbra is lehet árusítani keddi napokon gyümölcstészta és tejből készített fagyaltot. A közellátási államtitkárság most kiadott rendelete megváltoztatta az előbbi rendelkezést és megengedte hogy minden hét keddjén továbbra is lehessen forgalomba hozni gyümölcstészta és tejből készített fagyaltot.

Kukoricá versenyt rendez a földművelésügyi minisztérium. A földművelésügyi minisztérium a kukoricatermelő gazdák ösztönzésére minőségi versenyt rendez. A verseny járódíjára történik. A járási nyertesek résztvesznek a megyei és ennek győztesei az országos versenyen. Résztvehetnek mindazok a gazdák, akik legalább egy hektáron termesztnek kukoricát. Pénzbeli jutalmat azok a kisgazdák kapnak, akiknek legtöbb 10 hektár kukoricaföldjük van. Az ezen felüli nyertesek oklevelet és érmet kapnak.

Július 15-ig zárólták a fagykúszlet 75 százalékat. A közellátási államtitkárság elrendelte a ploesti, brasovi, craiovai, sibiui, galatii, brailai, constantai, romani, targovistei, ramnicul-sarati, turnu-magurelei, giurgui, bacaui, botosanii, focsanii, campulungii, radautii, alba-iulii, timisoarai és aradi vágóhidon a fagykúszletek zárolását. Az intézkedésre azért volt szükség, hogy a nemzetvédelmi minisztérium szükséglete fedezhető legyen.

KÖZGAZDASÁG

A téli tüzifa szükséglet 90 százaléka készen áll az elszállításra

Naponta ezerkétszáz vagon tüzfát raknak meg

A nemzetgazdasági minisztérium és a közellátási államtitkárság, valamint a CFR vezérigazgatósága több ízben fordult felhívással a köz- és magánintézményekhez, a kereskedelmi és ipari vállalatokhoz, valamint a nagyközönséghez, hogy júniusig szereznek be téli tüzelőfa szükségletüket, mert júniusban az új gabonatermés szállítása miatt a vasut nem vehet fel tüzfaszállítmányt. A legutóbb maga Antonescu tábornok-államvezető hívta fel erre a nagyfontosságú kérdésre az érdekeltek figyelmét.

Most a nemzetgazdasági minisztérium nyilvánosságra hozta az 1941-42 évi téli idényre szükséges tüzifa kitermelés helyzetét. A minisztériumi közlemény megállapítja, hogy eddig 370 ezer vagon tüzifa áll készen. Ez a készlet 90 százaléka annak a mennyiségnek, amelyre az ország lakosságának 1942 április 1-ig szüksége van. A vasuti áruszállítási forgalom jelenleg tehermentes és így minden szállítási igénylés-

nek a leg-rövidebb időn belül eleget tud tenni. Ezen az időponton túl azonban a június 1-én életbelépő 25 százalékkal felemelt szállítási díjszabás, valamint az új termés szállítása miatt a vasut nem lesz képes tüzfát szállítani.

A minisztérium kéri a lakosságot, hogy a fán kívül használjon brikettet, barna- és kőszentet is fűtés

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, VI., EGYETEM-U. 7.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon stb.) Polgári szállás, polgári árak!

Apróhirdetések

Alkalmazás

Keresek gazdaságom részére gyakornokot, aki gazdasági ismeretekkel rendelkezik. Cim Nagy Dénes földbirtokos, Turda. (1187)

Szobalány kerestetik csakis elsőrendű referenciákkal rendelkezők jelentkezzenek a Consulatul Italiannál: Timisoara, Piata Libertatii No. 2. (1242)

Bejárónót félnapra iratokkal rögtön felvesszék. Timisoara IV., Str. Brătianu 29. III. emelet 14. (2002)

Sorsjegy eladásra megbízható ügynököket keresünk. Goldschmidt Bank, Arad, Eminescu 4. (2542)

Nagyobb kifutó fiu azonnalra felvétetik. Jelentkezni a timisoarai kiadóban. (2203)

Ügyes tiszta mindenest vagy bejárónót keresek. Timisoara III., Str. Domnita Balasa 1 sz. földszint. (1284)

Inást, vagy inasleányt keres azonnali belépésre, fizetéssel, fényképeszeti műterem. Cim a timisoarai kiadóban. (508)

Lapkészítőt felvesz a Déli Hírlap kiadóhivatala, Timisoara I., Piata Brătianu 3. (1000)

Tanulót vízvezeték-szerelőnek felvesszünk. Stoian si Comp., volt Holló-cég, Arad, Str. Metianu 2. (2524)

Intelligens németül beszélő zsidó nevelőnőt keresek június 1-ére öt éves fiam mellé. Írásbeli ajánlatokat Wiliam Weisz si fiul, Timisoara IV., Piata Dragalina 10 sz. alá kérek. (1276)

Keresünk kassza-kisasszonyt. Jäger-vaskereskedés, Timisoara IV., Bulev. Carol 36. (1293)

Házmester, állandó foglalkozással bíró, ki víz- és villanyyszereléshez ért, kerestetik június 1-re. Jelentkezni Timisoara, Bulev. Carol 4, d. u. 5 óráig. (1290)

Mindenes

megbízható, esetleg bejárónó iratokkal, jó fizetéssel azonnalra kerestetik. Jelentkezni délelőtt 11-ig Blau E. Timisoara II., Strada 5 August 1.

Megbízható, éves bizonyítvánnyal rendelkező szorgalmas, perfekt szakácsnőt keres június 15-re, állandó állásra keresztény család. Jó fizetés és bánásmódban részesül. Jelentkezés: IV., Str. E. Gojdu 16, ajtó 1, d. e. 9-11, d. u. 3-5-ig. (1289)

Mindenes, főzni tudó, jó fizetéssel felvétetik. Böles fűszerüzlet, Arad, Str. Brătianu 1. (2572)

Bebélyesség felvétetik. Cim: Arad, Miron Costin 16. Prohaszka. (2573)

Egy mindenes leány, vagy bejárónó felvétetik jó fizetéssel. Edit-Salca, Arad, Str. 29 Decembrie 13. (2570)

Állást keres

Textilszövésszakmában külföldi végzettséggel, iparjoggal, nagy praxissal, kombinációt, állást keres. Megkereséseket „Gyapju pamutspecialista” jelige alatt a timisoarai kiadó továbbítja. (1255)

Tűzifások

termelők és angroszisták figyelmébe! A Timisoarai piacon jó bevezetett tűzifa ügynök, helyi képviselést keres. Leveleket a kiadóba „Beesületes, szorgalmas” jeligére kérnem leadni.

Német, 30 éves urinó, aki a magyar, román nyelvet bírja, anyahelyettes vagy nevelőnői állást keres, keresztény uricsaládnál. Ajánlatot e címre: Amalia Berger, Lugoj, Str. N. Titulescu 18. (1299)

Perfekt román, német, magyar gyorsíró levelező félnapra állást vagy otthoni munkát vállal. Timisoara, telefon: 38-10. (2501)

Lakás

Házurak! Ingyen szerzek legjobb lakót üresedő lakásba. Abszolút diszkréció Orich Viktor. Timisoara I., Str. Sft. Ion 7, földszint 10. Telefon 43-59. (2508)

3 szobás modern lakás a III. kerület központjában, kisebb lelépés mellett, csakis katolikus családnak kiadó. Információt ad: Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. Orich. Telefon: 43-59. (2004)

Kombinált szobát keresek Telefon Timisoara 22-29

Kiadó lakások: 2 szoba, hall, konyha I. ke. (lakrész) ugyanez a külvárosban, garzonier, urnak, Mihail Viteazul-uton. 3 szobás lakás Blaskovits-telepen, továbbá 1 szobás lakások és butorozott szobák, Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. Orich Viktor. Telefon 43-59. (2507)

Különbejáratu butorozott szoba, konyha-használatú kiadó. Érdeklődni d. e. 1/2 11-től. Timisoara, Str. Brătianu 17, I. jobbra. (1853)

Megbízóink készpénzben

nagyon magas árat fizetnek külföldi, belföldi perzsaszőnyegekért, antik butorokért, márkás porcellánokért, irodai berendezésekért, linoleumért, írógépekért, festményekért, szobrokért, Wertheimkasszáért, műtárgyakért, ezüst-dísz tárgyakért, könyvrakásokért.

„ARTA” bizományi üzlet, Arad, Strada Alexandri 5.

Adás-vétel

Vesszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (1064)

Eladó magas szárú duplatalpu, bakacsoknak is használható negyvenes férficipő, fali ingóra, ötven darab literes és számos különböző nagyságú üveg. Timisoara III., Str. Memorandului 4, I. 2. Délelőtt. (2500)

Kitűnő állapotban lévő férfi lüster-zakko kabátot veszek. Címeket kérem a kiadóba leadni. (1947)

Kisebb családi házat megvételre keresek. Címeket „200—300.000 lei” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2005)

Cirokseprőket

a legszolidabb kivitelben minden nagyságban szállít

J. FAUR seprőgyár

Timisoara, Str. Brătianu 37. Tel. 22-05

Ingtalanok megvételét, eladását, cseréjét vagy bérbé kiadását, komoly alapon csakis a „Róma”-iroda közvetíti, Sibiu, Str. Regele Carol I. 61. (1243)

Uj modern magánház 3 szobás lakással, melékhelyiségekkel s autogarázssal eladó. Timisoara, Str. Cuza Voda 2, a Luna-park mögött. (1258)

Keresek keresztthuros jó márkájú, kifogástalan pianinot, lehetőleg ár és márka közelsével. „Pianino” jeligére a timisoarai kiadóba. (1287)

Eladó diófagyókér hálószoba, előszobagarnitúra, háromajtós szekrény, csillár, négy thonepszék. Timisoara I., Str. Grozavescu 3. I. emelet. (1288)

Vennék sürgősen vendéglő részére szalvétákat, színes és fehér abroszokat. Cim a timisoarai kiadóban. (1282)

Hidraulikus pumpát olaj présnek, megvételre keresek. Groza Ion, comerciant, jud. Hunedoara. (1281)

Eladó szövőgép

lehér

GYERMEK SZOBA

Telefon 22-29 vagy Timisoara II., Trei August 4. II. emelet 5

Ponyvát, használtat, 3×4 vagy 4×4 m. méretben, továbbá középtermetű férfi részére jó állapotban levő több rend ruhát, fehérneműt és télikabátot megvételre keresek. Címeket a timisoarai kiadóba kérem leadni. (2480)

Eladó: Egy masszív tölgyfa tükör. Megtekinthető 10—12. Timisoara I., Solderer 2, ajtó 1. (1300)

Gyermekbicikli 1/4-es vagy 1/2-es megvételre kerestetik. Timisoara III., Str. Romulus 17. (1292)

Kamillát és hársfavirágot

szárítva nagy kisebb, mint bármely nagy mennyiségben átvesszek. Gyűjtetni, szárittatni szándékozók, eladók, irjanak „Kam'la” jeligére Rudolf Mosse, Arad, Eminescu 8 címre

Használt gépszijákat magas árban vesszünk. Grossmann-féle bőrkereskedés, Timisoara II., Piata Traian. Telefon 27-75. (1295)

Egy lóralvaló használt, de jó állapotban lévő szerszám megvételre kerestetik. Siebold, Timisoara II., Str. Telegrafului 22. (1298)

Zongora, bécsi gyártmány, keresztthuros, rövid, fekete, sürgősen eladó. Timisoara IV., Piata Küttl I. I. em. 13. (1297)

Egy darab 14 HP álló benzín- vagy petrolmotor, general javitva, eladó. Ciszternél, Arad, Calea Bihorului No. 24. (2571)

Eladó egy 35 lóerős két dugattyús üzembépes gözgé. Címeket: Vesa Mihály, Pancota. (2568)

Világmármás Steinweg és Bechstein angol repetíciós szerkezetű zongorák, ugyszintén Förster pianino keresztthurosak, gyönyörű kivitelben majdnem új állapotban eladók. Timisoara I., Str. Turin 6, I. em. ajtó 3. Telefon: 38-13. (1231)

Brasovban

a Déli Hírlap

részére hirdetések az

ELEKES hírlapiroda

Volevodul Mihai-u. 25. sz. telefon 30-88 adhatók fel.

Előfizetési reklamációk ugyancsak fenti címre intézhatók

Autógumit és tömlőt vennék 18/600, esetleg 18/525, vagy 550-eset. Cim: Fratii Faur, Timisoara I., Bul. Reg. Ferdinand 6. (1280)

Gyermekbiciklit, feleset, háromnegyedet, jókarban, megvételre keresek. Timisoara II., Str. Dacilor 1, I. em. ajtó 12, vagy telefon 27-43. (1283)

Seprőketők figyelmébe!

Circa 50 mázsa cirokszakkal eladó. Értekezni lehet Szívós János, Arpasel község, Bihor megye.

Üzletáthelyezés

Szaküzletemet az ALBINA BANK-palotába Timisoara I., Piata I. C. Brătianu, bejárat Mercy-u. oldalon helyeztem át

Adalbert Sebestyén

Tel. 44-16

Egy rövid keresztthuros zongora jutányos áron eladó. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Eminescu 8, alatt. (2566)

Különlék

Egy volt elektrotechnikai műhely egy két szobás lakással, kiadó. Cim: Episcopul Grigorie Comsa 26, Arad. (2564)

IULIAY és LUDVIG

fényképeszeti műterem Timisoara II., Str. Dacilor 7. A „Müller”-féle régi fényképeszeti céget átvettük és olcsó, garantált művészeti kivitelű és gyors fényképeszeti termékeket adunk, igazolvány fényképek 24 óra alatt.

Raktárhelyiséget, szárazat, 3—4 vagon áru befogadására, az I—III—IV. kerületben keresek. Ajánlatokat „Raktár” jelige alatt a timisoarai kiadó továbbítja. (1291)

Juhász Attila:

„Remeg a Föld és az ember”

c. tanulmánya kiadókivitelben kapható. Ara 20 lei.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilliomtejkremet, lilliom-tejszappant és lilliompudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Brătianu

Angya naptárak

második kiadásából még egy kevés számú példány kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában, Timisoara és Aradon: a Déli Hírlap hirdetési irodájában, Str. Eminescu 8. esetleg a pénz előzetes beküldése után is megrendelhető. Ara 24 lei.

Használt

Ólmot

megvételre keres

Tipografia „Munca”, Timisoara Pia Lenau 2

Hatshek ingatlanforgalmi iroda

Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

(ARAK EZREKBEIN!)

6000: kettős tkv. tételt képező bérház, 20 bérléménnyel. 3000: saroküzletház, 13 lakással. 2500: Belv. emeletes 9 lakásos. 1700: Főter mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1600: kettős telken épült bérház, 200.000 bttó hozammal. 1500: belv. 6 bérléményes, nagy frontall. 1300: főtéri bérházkomplexum 1/4 része, bttc 11% hozam. 1000: körüti cottage-villa. 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jöv. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl. lakás, nagy kert. 780: Muresparti új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fürdőszoba, nagy kert a Viztorcynál. 400: pernyvai 3 lakásos. 380: Belv. 3-szobás családi ház, nagy kert. 250: Gyermekkorháznál, nagy kertes. Földek. Telekek. Szőlők. Csere ingatlanok. Minden árfokozatban.